

หนังสือชุดคู่มือครูชั้นประถมศึกษา

เล่ม ๑

วิธีสอนอ่านเขียนภาษาไทย

รวบรวมและจัดพิมพ์

ของ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หนังสือคู่มือครู การสอนอ่านเขียนภาษาไทยเล่มนี้
ใช้สำหรับการสอนหนังสือแบบเรียนประถมศึกษาชุดอ่าน
ภาษาไทย และชุดอ่านธรรมชาติของกระทรวงศึกษาธิการ
กรมวิชาการ ได้มอบหมายให้ นายกระจำนง แม่นญาติ
เลขานุการกรมวิชาการเขียนขึ้น ผู้เขียนได้เขียนตาม
แนวคิดของนายถวิล อธิบดีกรมวิชาการ
ผู้เรียบเรียงแบบเรียนชุดที่กล่าวแล้ว และจากการค้นคว้า
และประสบการณ์ของตนเองประกอบด้วย แล้วได้มอบ
ให้กระทรวงศึกษาธิการพิมพ์ขึ้นแจกจ่ายแก่ครู และโรง
เรียนเพื่อใช้ในราชการ

กรมวิชาการจึงได้พิมพ์ขึ้นแจกจ่ายแก่โรงเรียนที่ทำ
การสอนอ่านเขียนโดยใช้หนังสือแบบเรียนดังกล่าว เพื่อ
เป็นคู่มือประกอบแนวคิดในการสอนของครูต่อไป.

กรมวิชาการ

แนวการสอนอ่านเขียน

เบื้องต้นปัจจุบัน

เนื่องจากการให้การศึกษาแก่เด็กในปัจจุบันได้มี การปรับปรุงกันทำให้ก้าวหน้าและเกิดผลดีแก่ตัวเด็กยิ่งขึ้น แนวการสอนอ่านเขียนเบื้องต้นจึงได้มีเปลี่ยนแปลงไปด้วย ได้เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า การให้การศึกษาแก่เด็กก็คือ การส่งเสริมกาย จิต สังคม อารมณ์ ของเด็กให้เจริญขึ้นเหมาะสมแก่วัย การสอนอ่านเขียนเบื้องต้นที่เคยถือหลักแต่เพียงว่า ให้อ่านออกเขียนได้เท่านั้น และใช้วิธีให้เด็กคัดอ่านเขียน พยัญชนะ สระ การผันคำ การแจกลูก การผัน แต่เริ่มแรกเรื่อยไปจนอ่านออกเขียนได้ จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย เพราะปรากฏว่าการสอนเช่นนั้น แม้ทำให้เด็กอ่านออกเขียนได้ก็จริง แต่ในเรื่องการส่งเสริม กาย จิต สังคม อารมณ์ ไม่มี หรือมีเพียงเล็กน้อย นักการศึกษาจึงปรับปรุงกันคว่าหาวิธีการสอนที่จะช่วยให้เด็กอ่านเขียนได้ และส่งเสริมกาย จิต สังคม

อารมณ์ของเด็กไปพร้อมกัน อีกประการหนึ่งที่สำคัญยิ่ง
 ในเรื่องการสอนอ่านและเขียนแก่เด็กเบื่องคนก็คือ การเตรียม
 ตัวเด็กให้พร้อมที่จะอ่าน และเขียน ก่อนที่จะลงมืออ่าน และเขียน
 จริง การสอนอ่านและเขียนจึงต้องหาวิธีให้เด็กเตรียมตัวพร้อม
 ก่อน กล่าวให้ชัดก็คือ ต้องฝึกหรือเร้าด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้
 เด็กมีความสามารถที่จะอ่านและเขียน เช่น ใช้มือจับดินสอดัด
 เขียนเส้นและรูปต่าง ๆ ได้ถนัดและคล่องแคล่ว ก่อนเขียน ตัวหนึ่ง
 ต่อเป็นต้น

วิธีการสอนอ่านเขียนเบื้องต้นในปัจจุบัน

เมื่อแนวการสอนเปลี่ยนไป วิธีการสอนก็มีการปรับปรุง
 ให้สอดคล้องกันไปด้วย เพื่อให้ได้ผลตามความมุ่งหมาย
 แทนที่จะให้เด็กนั่งกบที่โต๊ะ และลงมืออ่านเขียนเรื่อยไปแต่เริ่ม
 แรก ก็หากิจกรรมที่เด็กชอบมา ให้เด็กได้ทำเป็นการนำทางไป
 สู่อ่านเขียนจริง เช่น ให้เล่นกับรูปภาพ มีการพูด การ
 ตั้งเกศ การคิด และการดัดมือ กิจกรรมที่เล่นก็พยายามให้ได้
 ประโยชน์และสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก เช่น ให้ได้มีการ
 เล่นแข่งขันกัน เล่นทายกัน ได้ประลองความสามารถ ได้ขีด

เขียน ใ้หม้อทำดังที่ชอบ การอ่านก็มีใ้อ่านแต่ในหนังสือ มี
การอ่านจากบัตรคำบ้าง จากแผนภูมิที่หาขึ้น จากประสบการณ์
ของเด็กเองบ้าง อ่านจากบนกระดานคำที่ครูทาสีหรือนำมาแน
บบ้าง อ่านจากป้ายที่ติดอยู่ตามวัตถุสิ่งของ อ่านจากคำที่ประกอบ
ภาพที่ชวนใ้เด็กสนใจดู

ในทำนองเดียวกัน การเขียนก็มีใ้แต่ใ้เขียนในกระดาน
ชนวนหรือสมุดหัดเขียนอย่างเดียว หัดเขียนบนกระดานคำ บน
พื้นดิน หัดระบายด้วยนิ้วมือ ด้วยดินสอ ด้วยดินสอสี เป็นรูป
ตัวง ๆ โดยการเล่นก่ ๆ โดยกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูใ้ทำเกี่ยวกับ
การอ่านการเขียนประกอบกัน วิธีการสอนอ่านเขียนแบบองค์ใน
ปัจจุบันเป็นการหาวิธีเรียนใ้เด็กใ้เรียนด้วยความสนใจ เพติด
เพติด ดึงดูดนานซึ่งในเวลาเดียวกันเด็กใ้ได้รับความรู้ในการอ่าน
เขียนไปในตัว เมื่อครูใ้ใช้วิธีการเช่นนี้ จะทักใ้เด็กสนใจ
ตั้งใจ อยากรู้มาโรงเรียนและเรียนรู้ใ้เร็วขึ้นโดยไม่รู้สึกตัวว่า
การเรียนเป็นการบังคับ

วิธีการสอนปัจจุบันครูจะต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองอย่างไร
ใ้ก่กล่าวมาแล้วว่า วิธีการสอนอ่านเขียนแบบองค์ในปัจจุบัน
มุ่งใ้เด็กใ้มีความรู้ในการอ่านเขียนด้วยความสนใจ ดึงดูด เพติด

เปลี่ยนไปในตัว ครูจึงต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองให้เข้ากันได้กับ
วิธีการนี้โดย

๓. เปลี่ยนท่าที ถ่อมตัวลงไปหาเด็ก คลุกคลีใกล้ชิด
กับเด็ก เรียนรูษรรมชาติของเด็กให้รู้ว่เด็กชอบอะไร ต้องการ
อะไร ใครเป็นอย่างไร เพื่อจะได้ช่วยเหลือได้ถูกต้อง

๔. การจัดชั้น จะต้องเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับวิธี
การสอน โดยไม่ถือกฎเกณฑ์ว่าจะต้องให้เป็นแถวเป็นแนว
อยู่ตลอดเวลาอย่างเดิม การสอนอ่านเขียนเบื้องต้นปัจจุบัน อาจ
จะกระทำในห้องเรียน นอกห้องเรียน หรือบางทีแยกสอนเป็น
หมู่ ๆ ตามระดับปัญหา เช่น แบ่งเด็กออกเป็นพวก เรียนได้เร็ว
ปานกลางและล่าช้า สอนผิดคนเปลี่ยนกันทีละหมู่ เช่น หมู่หนึ่ง
ครูฝึกให้สอนอ่าน อีกหมู่หนึ่งให้ฝึกหัดเขียน หรือวาดรูป อีก
หมู่หนึ่งทำกิจกรรมอย่างอื่นคั่นเป็นคน พุดให้เข้าใจยากคอย
การจัดชั้นจะไม่ตายตัวหรือต้องนั่งเป็นแถวเป็นลำดับที่ พวกที่
มาเรียนอ่านกับครู อาจจะมานั่งดอมวงบนเก้าอี้หรือบนพนัก
หน้าชน ใกล้ชิดกับครู พวกที่วาดรูปและทำกิจกรรมอื่นอาจจะ
จัดโต๊ะมานั่งหันเขารวมกันเป็นหมู่ทำงานร่วมกัน แต่เมื่อมีบางต่ง
ที่จะต้องเรียนรูพร้อมกัน ก็อาจจะจัดโต๊ะมานั่งใหม่ถายกัน

คัดลอกง่ายมาเข้ารูปเป็นชนคันทเคยมมา หรืออาจออกไปเรียน
อ่านเขียนกันทุกดางสนาม ได้ร่มไม้ในบางครั้งบางคราว ย่อม
ยังง่ายถ่ายเทได้เสมอ

๓. อุปกรณ์ในการสอนอ่านเขียน ย่อมช่วยให้การเรียน
อ่านเขียนของเด็กเป็นไปได้เร็วขึ้น อุปกรณ์เป็นสิ่งที่จะช่วยได้ดี
ในการที่จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึก สนุกเพลิดเพลิน รูปภาพ
ของจริง บัตรคำ แผนภูมิ ตลอดจนวัตถุอื่นที่จะช่วยให้เด็กได้
ทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่นพวกดินสอหรือดี พดกกระต่ายดำหรับ
ขีดวาดเขียนรูป เครื่องมืออย่าง ๆ สำหรับเด็ก เช่นกรรไกร พู่กัน
เข็ม ค้าย เหล็กเป็นต้น อุปกรณ์เหล่านี้ใช้แล้วจะต้องมีมากมาย
ครบครันจึงจะทำการสอนได้ แต่ความจริงครูพึงเลือกใช้ตาม
ความเหมาะสม โดยถือหลักแห่งการประหยัดและความจำเป็น
ที่มองเห็นประโยชน์จริง ๆ เมื่อได้ของปฏิบัติก็จะพบว่าถ้ามี
อุปกรณ์มากไปบางที่จะทำให้การเรียนรู้อ่านของเด็กพวไป โรงเรียน
ที่ขาดสนใจไม่มีอุปกรณ์ จะใช้แค่เพียงบัตรคำ หรือใช้
กระดานคำช่วยในการสอนอ่านเขียนเท่านั้น ก็ย่อมทำได้ผลตาม
ควรอยู่ในตัวเอง วิธีการสอนที่จะได้แนะแนวทางต่อไปข้างหน้า
นั้นจะได้แสดงไว้ให้เห็นว่า โรงเรียนใดสามารถมีอุปกรณ์ได้

เพียงใดก็ยอมทำการสอนได้เสมอ จึงไม่พึงควรวิตกหรือ
 เตือนร้อนในเรื่องเครื่องอุปกรณ์เงินเกินไป อุปกรณ์เองจะมี
 ครบครันมากมายเพียงใด ถ้ามิได้ใช้ให้ถูกต้องหรือมิได้ใช้ก็ยอม
 ไม่เกิดประโยชน์แก่การเรียนรู้ด้วยซ้ำไป

๔. การเห็นอกเห็นใจเด็ก เนื่องในการให้ความรู้แก่เด็ก
 เป็นข้อที่ครูพึงพิจารณา เมื่อมีข้อบกพร่องขึ้นในการเรียนของ
 เด็ก ก็นั่นขอให้ครูขบยั้งใจหยุดคิดก่อนว่าครูอาจกระทำ
 การสอนหรือใช้วิธียังไม่ตรงต่อความสนใจ หรือความต้องการ
 ของเด็กในขณะนั้น ลองเปลี่ยนแปลงวิธีการแก้ไขในด้านของ
 ครูก่อนเสมอ และพึงเชื่อไว้ก่อนว่า เด็กทุกคนนั้นมาจาก
 ครอบครัวยุคต่าง ๆ กัน จะให้เป็นคนดีมีความถนัดสามารถเสมอ
 เหมือนกันนั้นไม่ได้ เด็กบางคนมีความสนใจมากและมีความ
 จดจำแม่นยำดี มีความละเอียดรอบคอบดี บางคนความจำไม่สู้ดี
 และจะไม่ละเอียด การแก้ไขจะต้องค่อยทำค่อยไป เพราะฉะนั้น
 การใช้วิธีลงโทษเขียนดเป็นเครื่องมือในการให้การศึกษา จึงนับ
 ว่าไม่สู้จะได้ผลนัก ถ้าสังเกตให้ดีจะเห็นว่า เด็กทุกคนอยาก
 จะรู้ อยากจะจำได้ อยากจะอ่านออกเขียนได้เหมือนเพื่อนของเขา
 แต่ความสามารถ ถนัดตัวของเขาดูต่างกันดังกล่าวมา ต่างหาก ทั้ง

เขาไว้ ในกรณีเช่นนี้ถึงแม้ครูจะเขียนด้นปานใด ก็จะทำให้เขาค้นไม่ได้มากมายจนถึงกับจะท้อแท้หมดความสามารถคิดว่าอยู่ในคัว ครูจึงควรเห็นอกเห็นใจเขาในเรื่องนี้ อนึ่งขอทนายสังเกตก็ขอ เด็กคนหนึ่ง ๆ ก็ย่อมมีความถนัด ความสามารถตามธรรมชาติคือน้อยก็ดกอย่างหนึ่ง เช่นอ่านเขียนไม่ค่อยเก่ง แต่ทำเลขเก่ง หรือทำเลขไม่ค่อยเก่ง แต่วาดรูปเก่ง แต่ตะคนมีพรสวรรค์มาคนละอย่างต้องอย่าง เด็กคนใดดีอย่างไรก็พยายามส่งเสริมอย่างนั้นให้มาก ยกย่องชมเชยเขาในสิ่งที่เขาคิดเขาสามารถ ส่วนที่เขาไม่เก่งครูพยายามช่วยเหลือเท่าที่จะสามารถช่วยได้ ประคับประคองเขาไป หาวิธีดัดให้เขาดนใจ ฤ็ญแจบางลูกบางดอก ถ้าไขผิดเหลี่ยมผิดคีย์บางอย่างไขไม่ออก แต่พอถูกเหลี่ยมเข้าเท่านั้นไขออกมาได้ง่าย ๆ ฉะนั้นใด เด็กก็เหมือนกับฤ็ญแจบางลูกบางดอก ครูจึงควรให้ความเห็นอกเห็นใจพิจารณาหาวิธีต่าง ๆ เมื่อวิธีนั้น ๆ ตรงเป้าหมายสำหรับเด็กคนใดหรือกลุ่มใดย่อมช่วยให้เด็กกลุ่มนั้นเรียนดีขึ้น เช่นถ้าหากให้เด็กนั่งอ่านจำเจอยู่กับที่ไม่ได้ผล ต้องให้เด่นแข่งกัน ทายกันสนุก ๆ ด้วยวิธีการที่ให้น่าสนุก ๆ กันนั้นเอง ด่อให้เด็กอยากจะเอาชนะกันทำให้เกิดความสนใจ เกิดความจำดีเป็นพิเศษ ช่วย

ให้การเรียนดีขึ้นได้

ครูพึงคิดว่า เด็กก็คือนั่นไม่อ่อนจะต้องประสบประหลาดประหลาด
 ประหลาดประหลาด การดูคำให้เข้าใจ การเหี้ยมดุด่าทรมาน
 การปล่อยปละละเลย การลงโทษเข่นแค้น จะทำให้เด็กมีจิตใจ
 เศร้าสร้อย หดหู่ ไม่อยากได้ ไม่อยากดี เกดียดขึ้น เกดียด
 การเรียน เหมือนคนไม่อ่อนแอไม่รู้จักเจริญ รู้ดีที่จะเป็น
 ผลร้ายแก่เด็กอยู่มาก

ในเรื่องระเบียบวินัยนั้นเป็นของดีที่จะต้องฝึกฝนอบรมเด็ก
 อยู่ตลอดเวลา แต่ก็หาควรที่จะเข้มงวดกวดขันเข้ากับเด็กเล็ก ๆ
 เกินไปไม่ ขอครูพึงดำเนินอย่างกลาง เพราะถ้าทำอะไรครูก็ว่า
 ไม่ถูกไม่ต้องไปเสียหมดเด็กก็จะงอแง ทำอะไรไม่ใคร่ถูกและจะ
 กลายเป็นซึมไม่สู้จะทำอะไรเพราะกลัวผิด

๕ การปกครองชั้น ในการสอนอ่านเขียนเบื้องต้น
 ปัจจุบัน จะต้องเปลี่ยนแปลงไปบ้าง เพราะว่าเรามีการเด่น
 แข่งขันกัน ทายกัน ประดองความด่ามารถกันในวิชาการสอน
 เราจะมีภาระหนักให้เด็กพูด ให้เด็กแสดงออกด้วยท่าทางทำนอง
 ตคร เราจะด้อยให้เด็กหัดสังเกตและคิด เพราะฉะนั้น ที่เราเคย
 ถือว่าเด็กต้องกลัวครู จึงต้องเปลี่ยนแปลงไปเป็นเด็กมีความ เกรงใจครู

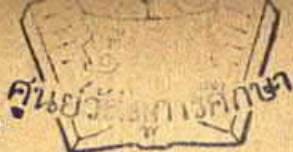
และเคารพรักครู ถ้าเด็กกลัวครูเสียแล้ว การแสดงออกก็จะไม่มี
ไม่ได้ แม้จะมีได้ก็ไม่เต็มตามที่ควรจะเป็น ความกลัวจะเป็น
เครื่องบั่นบังคับใจให้ใจเด็กหดหู่ เหี่ยวแห้ง ซึ่งในกรณีเช่นนั้น
ความคิดก็ไม่แจ่มใสปลอดโปร่ง ทำอะไรไม่ได้ดี

การที่ครู จะทำให้เด็กมีความเกรงใจครู และ เคารพ รักครู
ย่อมทำได้โดย ครูรักเด็กเสมอหน้ากันทุกคนและสนใจในตัวเขา
ทุกคน ให้ความเมตตา อารี รักเสมอต้นเสมอปลาย ให้
ความเที่ยงธรรม เห็นอกเห็นใจเขา หน้าที่ทางของครูก็ควร
จะเปลี่ยนแปลงจากหน้าตาบ่งตั้ง ทำทางเป็นนายกลับมาเป็น
หน้าตาขมขื่น ชื่นบาน และทำทางเป็นพี่ บ้า น้า อา หรือ
พ่อแม่ของเขา การปฏิบัติคือเด็กก็จะค่อยเปลี่ยนแปลงเป็นให้เกียรติ
ยกย่อง นับถือ ความสามารถ ความถนัดตามธรรมชาติ
แต่ละคนของเขา

๖. คำนึงถึงการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก วิธีการสอนที่ใช้
ควรเลือกใช้ในครั้งนั้นๆ แต่เพียงเพื่อประโยชน์โดยคำนึงถึงการ
พัฒนาการของเด็กไว้เสมอ เช่นเด็กเล่นกับบัตรคำจำนวน
หนึ่ง จนจำกันได้แล้วก็ควรหยุดเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก
เปลี่ยนไปสู่กิจกรรมอื่นที่จะช่วยให้เด็กเกิดความรู้ ความเข้าใจเพิ่ม

ขั้นตอนเป็นต้น ขั้นการให้เด็กท่องหรืออ่านเสียงดังขนาดตะโกน และการให้เด็กท่องจำสูตรต่าง ๆ เสียงดังฉันทน์ สำหรับเด็กเล็ก ๆ ในขั้นตอนอ่านเขียนเบื้องต้นฉบับปัจจุบันนี้ควรคงไว้ในอีกด้านหนึ่ง คือ ความสุขสบายของเด็ก ครูควรคำนึงถึงให้มาก วิธีสอนจึงพยายามให้เด็กได้มีการเปลี่ยนอิริยาบถอยู่บ่อย ๆ การพักผ่อนก็ควรจะมีได้ในเวลาเรียนประมาณ ๕ นาที ๓๐ นาที เมื่อสังเกตเห็นว่าเด็กเหนื่อยหรือของวงเหงาก็ควรจะให้มีการพักผ่อนบ้าง มิใช่จะปล่อยให้เด็กนั่งอย่างเดียวนิ่ง ๆ เช่น อาจให้เด็กนั่งพับหน้าลงกับฝ่ามือบนโต๊ะเขียนหนังสือหนึ่ง ๆ หรือหลับไป หรือถามผ่านหนังสือรองอาจนอนลงบนพรมบ้าง หรือที่ ๆ นอนได้ พักผ่อนชั่วเวลาเล็กน้อยก็ย่อมจะช่วยให้เด็กสดชื่นขึ้น หรือมทจะเรียนหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ต่อไปได้อีก

๗. ความเหนื่อยยากของครู จะเพิ่มมากขึ้น หรือไม่ในการสอนอ่านเขียนเบื้องต้นฉบับปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับครูสังเกตจากคำแนะนำ การสอนและวิธีสอนปัจจุบันนี้อย่างฉะฉาน ๆ จะเห็นได้ว่าครูคงจะเหนื่อยมากและไม่ได้หยุดพักเลย แต่ความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ ครูจะไม่เหน็ดเหนื่อยไปกว่าเดิมเป็นแต่ในขั้นแรก ๆ ครูจะเหนื่อยน้อย ในการที่คตองชแจ่งและเป็นผู้นำเด็กในการทำงาน

หรือการแข่งขันต่าง ๆ แต่เมื่อได้หัดให้เด็กได้รู้วิธีเล่น
 แนวทางเสียตั้งแต่แรก ครูก็จจะเบาแรงเป็นอันมาก เพราะการสอน
 อ่านเขียนแบบคนปัจจุบันได้คำนึงถึงหลักที่ว่า พยายามให้เด็ก
 รู้วิธีเรียนหนังสือด้วยตนเอง หรือด้วยหมู่คณะของตน
 มากกว่าที่จะให้ครูสอนเข้าไปซึ่งเกี่ยวข้องทุกระยะ ในการทำ
 งานของเด็กที่ไดรับมอบหมาย หรือที่ครูตกลงกับเด็กแล้วว่า จะทำ
 งานอะไรกัน ครูก็ควรพยายามปล่อยให้เด็กทำตามดำพั่งให้
 มากที่สุด ครูเป็นคล้าย ๆ พี่เลี้ยงคอยช่วยเหลือต่าง ๆ เท่านั้น
 ถ้าหากว่าครูมีความอ่อนเพลียลงในระยะเวลาใด ครูย่อมมอบ
 งานให้เด็กทำเพื่อพักผ่อนได้เสมอ ใคร่ขอเตือนว่า ตัวครูเอง
 ก็ต้องพยายามรักษาสุขภาพตามสมควร การสอนแบบปัจจุบัน
 ครูใช้เสียงน้อยลงย่อมเป็นผลดีแก่ตัวครูเองอยู่ใดคนหนึ่ง อย่างไร
 ก็ดี วิธีสอนนั้นจึงเลือกเอาแต่ที่เบาแรงและไม่เกิดโทษะ
 เด็กที่เด็กชอบเพลิดเพลิน สนุกสนาน สดชื่นกันไป กับเป็นงาน
 เป็นการ เพื่อให้บังเกิดผลดีทั้งครูและเด็กจะได้ไม่ต้องคร่ำเคร่ง
 มากนัก

ความยิ่งหย่อนของการสอนอ่านเขียนเบื้องต้นในปัจจุบัน
 การสอนอ่านเขียนเบื้องต้นในปัจจุบันย่อมมีความยิ่ง หย่อน

กว่ากันทั้งในแนวการสอนและผลของการสอน ^{๒๕๕} ทั้งนี้เองด้วย
เป็นแนวการสอนใหม่ การเปลี่ยนแปลงต้องเกี่ยวข้องกับส่วน
สัมพันธ์ คือ โรงเรียน ครู นักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งครู
เป็นกลไกสำคัญมาก ครูจึงควรเลือกแนวที่จะสอนยังหรือหย่อน
ตามแต่ความสามารถของครูที่จะทำการสอนได้ตลอดจนคำนึง
ถึงสภาพของโรงเรียนและนักเรียน ความยิ่งหย่อนของการสอน
จะขอแยกไว้ ๓ แนวเพื่อเลือก

๓. สอนเป็นคำ เป็นประโยคได้ประมาณ ๓๐๐ คำแล้ว
ลงมือสอนพยัญชนะ สระ การแจกลูก การผันควบคู่กันไป
กับการสอนคำและประโยคโดยผ่อนการสอนคำและประโยคลงให้
น้อยเพียงเป็นการสอดแทรก สอนแจกลูก การผันให้มาก การ
แจกลูกและการผัน พยายามแจกลูกและผันเพียงพอเข้าใจ เลือก
แจกลูกและผันเพียงเฉพาะคำที่มีความหมาย เช่น คำว่า ตี มี ตี
ในสระ ี หรือ ตา ขา พา ในสระ า เหล่านี้เป็นต้น แต่
พยายามฝึกให้เห็นว่า สระนั้น ๆ หากไปผสมอยู่กับตัวอักษรใด
ก็เป็นเสียงนั้น ๆ ประกอบให้ชำนาญ หัดทายกันเล่นโดย
เขียนสระไว้แล้วเปลี่ยนตัวพยัญชนะทายให้อ่านเรื่อย ๆ เพื่อให้
เด็กเข้าใจการผสมคำจนถึงมคำอ่าน ให้เข้าใจมากกว่าที่จะให้ท่องจำ

๒. สอนเป็นคำเป็นประโยคได้ประมาณ ๓๕๐ คำแล้ว มี
การถอดพยัญชนะ สระ ผสมตัว การฝึกฝนไต่เต้าขึ้น
สอนวิธีผสมคำอ่านให้เด็กรู้จักเรียนเองให้มากที่สุด ควบคู่ไป
กับการเรียนเป็นคำเป็นประโยค คู่เคียงกันไปเท่า ๆ กัน เว้น
แต่เมื่อเรียนการผสมตัวไปได้มาก ๆ ก็ผสมอ่านได้เองในคำที่
จะเรียนคำใดตัวก็ไม่ต้องเรียนคำนั้นเป็นคำและเป็นประโยคอีก

๓. สอนเป็นคำเป็นประโยคไปเรื่อย และถือเป็นสำคัญ
สอนวิธีถอดพยัญชนะ สระ ผสมตัวบ้างเล็กน้อย ควบคู่กับ
การเรียนเป็นคำเป็นประโยค ก้อย ๆ ไปจนจบประถมปีที่ ๓ จน
ขึ้นเรียนประถมปีที่ ๒ จึงสอนการผสมตัว การฝึกฝนไต่เต้า
จริงจัง

การสอนตามแนวที่ ๓ นี้ เหมาะสำหรับครูผู้สอนยังไม่ได้
เข้าใจทำการสอนตามแนวใหม่นี้ จึงใช้วิธีคิดหรือผสม คือ
ทั้งแบบใหม่ด้วยและแบบเก่าด้วย ผลดีจะอยู่ที่ว่า ผ่อนคลาย
ความเคร่งเครียดในการเรียนอ่านเขียนของเด็กลง เพราะมีวิธีเรียน
ชนิดที่เคร่งบ้าง ชนิดที่สนุกสนานบ้างสลับกันไป และมีผล
ดีอีกอย่างหนึ่ง คือ เด็กคุ้นเคยกับตัวหนังสือมาก ทำให้การ
เรียนแจ่มชัด การผัน สะกดกวาง่ายขึ้น เพราะเด็กเห็นพยัญชนะ

สระ อยู่ในคำตลอดเวลาที่เรียนคำและประโยคจนคุ้นกันดังนี้

การสอนตามแนวที่ ๒ เหมาะสำหรับครูที่ได้รับการอบรม
เข้าใจวิธีการสอนอย่างใหม่ รู้วิธีสอน ถอดพยัญชนะ สระ
วิธีสอนผสมตัวเป็นคำอ่าน วิธีสอนบันทึกเสียงทำขึ้นของภาษา
คือ ต้องรู้ทั้งการสอนเป็นคำเป็นประโยคซึ่งเป็นวิธีใหม่และการ
เรียนผสมคำอ่านวิธีใหม่ด้วย

การสอนตามแนวที่ ๓ เหมาะสำหรับครูที่มีความรู้ความ
ชำนาญประกอบกัน เคยได้รับการอบรมแนวการสอนภาษาไทย
แนวใหม่มามาก ตามแนวการสอนที่ ๓ นี้ คำและประโยค
ที่สอนมักจะสร้างจากประสบการณ์ของเด็ก โดยทำเป็นแผนภูมิ
หรือพูดให้เข้าใจง่ายก็คือ ให้เด็กช่วยกันแต่งหนังสืออ่าน
โดยการนำของครู บางคราวก็ใช้หนังสือ บางคราวก็ทำหนังสือ
ขึ้นจากประสบการณ์ของเด็ก วิธีนี้ทำให้เด็กเกิดความสนใจ
ได้มาก และเต็มใจอยากเรียน เพราะเหตุว่า คำที่จะเรียน
เป็นคำจำเป็นสำหรับเขาและได้รับประสบการณ์มา ความรู้สึก
ต่อคำนั้นๆ อยู่ในความกระหายอยากรู้ การสอนตามแนวที่ ๓
นี้ ในชั้นประถมปีที่ ๑ หนักไปในทางเรียนเป็นคำเป็นประโยค
มากที่สุด มีการถอดพยัญชนะ สระ การผสมตัวบ้าง และ

เตรียมเรียนบทใดเรื่อง & ขึ้นไว้บ้าง เพื่อนำไปใช้ในชั้นประถม
 มัธยม ๒ พอลงชั้นประถมปีที่ ๒ การเรียนเป็นคำเป็นประโยคก็
 ค่อยผ่อนลง แต่มีการสอนให้เด็ก^{๒๑}วิชาเรียนหนังสือ คือ^{๒๒}วิชา
 ผสมคำอ่าน วิชาการเปลี่ยนแปลงของเรื่อง & เรื่องเดิมที่ เพื่อว่า
 เมื่อพบคำใหม่ก็คิดผสมคำอ่านเองได้

วิชาแต่ละวิชาที่ได้แสดงไว้ ๓ แนวดังกล่าวมา ย่อมพอจะมอง
 เห็นได้ว่าแนวที่ ๓ ไม่ต่างกว่าแบบเดิมนัก ใช้วิชาเพียงนำเอา
 การสอนเป็นคำเป็นประโยคเข้ามาช่วยควบคู่กันไปอีกฝ่ายหนึ่ง
 ส่วนแนวที่ ๒ เปลี่ยนแปลงวิชาการสอน การแจกลูก การผัน
 ตามแนวใหม่ด้วย และนำเอาคำและประโยคมาสอนควบคู่กันไป
 ด้วย สำหรับวิชาที่ ๓ เป็นวิชาการสอนก้าวหน้า ถือเอาประสพ
 การณ์ของเด็กเป็นเครื่องช่วยในการสอน เพื่อให้ตรงตามหลักจิต
 วิทยาทางการศึกษา จึงใช้ทั้งแผนภูมิ (หนังสือที่ครูและเด็ก
 ช่วยกันทำขึ้นจากประสพการณ์) และทั้งวิชาการสอนผสมคำอ่าน
 อันเป็นการสอนวิชาเรียนหนังสือให้แก่เด็กวิชาใหม่ ซึ่งเรียนจริงๆ
 ในชั้นประถม^{๒๓}ปีที่ ๒

คำแนะนำ

การเตรียมตัวเด็กในการสอนอ่านและเขียนเบื้องต้น

เมื่อเด็กเริ่มมาเข้าโรงเรียน เราไม่ได้ลงมือสอนหนังสือเป็นคำและเป็นประโยคทันที เราใช้เวลาระยะหนึ่ง อาจจะเป็นหนึ่งสัปดาห์หรือกว่านั้น ทำให้เด็กคุ้นกับสภาพชีวิตสังคมในโรงเรียน และเตรียมตัวเด็กให้ได้เข้าใจชีวิตกับการอ่านและการเขียนหนังสือจริงๆ จนเห็นว่าพร้อมแล้ว จึงลงมือสอนเป็นคำและเป็นประโยค ทั้งอ่านและเขียนควบคู่กันไป

มีความจริงอยู่ข้อหนึ่งที่ว่า เราจะทำอะไรได้ดีขึ้น ถ้าพร้อมที่จะลงมือทำได้ จึงนับว่าเป็นความจำเป็นที่จะต้องทำให้เด็กพร้อมที่จะอ่านและเขียน

การอ่านต้องใช้ ใจ ปาก ตา หู ความคิด และความสังเกต การเขียนต้องใช้มือ ถ้าได้หัดให้เด็กใช้ ปาก ตา หู ความคิด และความสังเกต ตลอดจนการใช้มือให้ถนัดแนบเนียนเพื่อการอ่านและเขียนเสียก่อนแล้ว จะช่วยให้เด็กไม่ใคร่คิดท้อแท้ เบื่อหน่าย เพราะความถนัดช่วยส่งเสริมกำลังใจให้พยายาม

การเตรียมเด็กเพื่อการอ่านและเขียน ครูทำได้โดยหัด
ให้ฟัง พูด คิด และสังเกต และดัดถามือ ซึ่งขอขแรงแนว
การเตรียมเด็กไว้ดังต่อไปนี้

ฟังและพูด

ก. ครูเล่านิทานสั้นๆ ที่ครูรู้ หรือได้จากการอ่านหนังสือ
ใช้ถ้อยคำง่าย ๆ เค้าซ้ำ ๆ ซักถ้อยซ้ำคำ หากสามารถใช้คำ
พูดให้เหมาะสมกับตัวละครในเรื่องด้วย ยิ่งจะช่วยให้เด็กสนใจ
และพอใจยิ่งขึ้น เช่น ถ้าเป็น สิ่งหีโต ทำเสียงใหญ่ดัง หนูเสียง
เล็กเบา และ หยุต หรือ เน้น ประกอบเรื่อง เค้าแล้วดัดถามและ
ให้เด็กเล่าบ้าง

ข. ครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังเป็นเรื่องสั้น ๆ ออกเสียงให้
ชัดเจน และหยุดวรรคตอนให้เหมาะสมกับเรื่อง แล้วดัดถาม
ให้ต้องพูดคำบางคำที่ต้องการให้เด็กพูดชัด

ค. ครูพูดเป็นทำนองคำตั้งให้เด็กปฏิบัติ หรือ อ่านข้อ
ความง่าย ๆ อาจเป็นทำนองประกาศหรือแจ้งความแล้วดัด
ถามใจความง่าย ๆ

ง. ครูพูดคำที่เป็นเสียงแตกต่างกัน ตามเสียงทั้ง ๕ แห่ง

การนี้ ให้ฟังและสังเกตความแตกต่างของเสียง และให้
สังเกต และให้เด็กลองพูดคำนั้นๆ เช่น แมว ไก่ เม่น
ม้า หมู

จ. ให้เด็กเล่าสิ่งที่เกี่ยวกับตัวเกี่ยวกับบ้านเกี่ยวกับสิ่งของ
สัตว์เกี่ยวกับคน สิ่งที่ได้ประสบพบเห็น โดยครูอาจเดานำขึ้นๆ

ฉ. หัดให้พูดถามตอบเป็นประโยคเต็ม ตามอย่างภาษา
หนังสือ เช่น เขามากับใคร? ผมมากับเด็กชายบรรจง ผัวเข็ด
หน้าของใคร? ผัวเข็ดหน้าของผม หรือผัวเข็ดหน้าของเด็กหญิง
แดงดี การหัดพูดถามตอบอย่างภาษาหนังสือนี้ ถ้าใช้ภาพ
ประกอบจะช่วยให้ดำเนินไปกว้างขวางยิ่งขึ้น จะเป็นภาพอะไร
ก็ได้ แต่ควรขนาดใหญ่พอและชัดเจน โรงเรียนที่สามารถจะ
จัดหาได้ ภาพหนึ่ง ซึ่งเป็นคู่มือครูของกระทรวงศึกษาธิการ
ประกอบหนังสือ "ไปโรงเรียน" ใช้เพื่อการนี้ได้ทางหนึ่ง ถ้า
ยังมีอาจจัดหาได้ ภาพในหนังสือ "ไปโรงเรียน" หรือภาพ
ที่ครูเขียน หรือคัดมาจากหนังสือ หรือได้มาจากที่อื่น ซึ่งเป็น
ภาพที่ดูภาพและชัดเจนเหมาะสมกับเด็กวัยนี้ใช้ได้

ข. การหัดฟังและพูดอาจจัดเป็นนครโดยครุบท เป็นเรื่องง่าย ๆ ด้น ๆ ให้เด็กแสดงด้วยท่าทางและการพูด ผลดีเปลี่ยนกันฟังและแสดง

ข. การร้องเพลง การพูดคำกลอน ช่วยส่งเสริมทั้งการพูดและการฟังได้ ควรจัดให้มีการร้องเพลง และการว่ากลอนง่าย ๆ

ในการฝึกฟังและพูด ครูอาจทำในชั้นหรือนอกชั้น ให้เด็กนั่งล้อมวงด้านหน้าเป็นรูปพระจันทร์ครึ่งซีก และครูนั่งตรงกลางข้างหน้าเด็กบนม้านั่ง หรือเก้าอี้ หรือสนามหญ้าใต้ต้นไม้ ตามแต่จะเหมาะสมและสมควร ไม่ควรเป็นพิธีของมากนัก แต่ก็ควรเป็นไปโดยดี เช่นรู้จักฟังอย่างสงบ ไม่ชิงพูด หรือก่อนพูดในขณะที่ยังมีคนพูดอยู่ อาจยกมือขอพูดขอถาม ได้รับอนุญาตแล้วจึงพูดหรือถามดังเป็นคน ระหว่างที่การฟังการพูดดำเนินไป หากสังเกตเห็นว่า ส่วนมากเบื่อหน่าย ก็หาอุบายเปลี่ยนเป็นกิจกรรมอย่างอื่นสลับกันไป ขอเน้นว่าความประสงค์ในการหัดฟังและพูดทุกถาวรณ ก็เพื่อเป็นเบ้องต้นของการอ่านหนังสือ จึงไม่ควรกวัดวัดอย่างหนึ่งอย่างใดมากเกินไป ถ้าเด็กพูดไม่ชัด

หรือใช้คำไม่ถูก ครูควรพูดซ้ำด้วยถ้อยคำที่ชัดถูกต้อง ให้เด็กดอง
พูดคำนั้นซ้ำ ๆ ค่อยทำค่อยไป

กิดและสังเกต

ในการอ่านและเขียนเด็กจะต้องใช้มีโนภาพ หรือการมองเห็นภาพภายในสมองช่วยอยู่มาก การหัดให้คิดและสังเกตก็คือการหัดให้เด็กมองดูสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยความสังเกต และบันทึกภาพนั้นไว้ในสมอง เพื่อย้ายออกมา เป็นการอ่าน และ เขียนได้ถูกต้อง เด็กที่มีความสังเกตดี จะอ่านเขียนได้ถูกต้องรวดเร็วขึ้น ฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องฝึกหัดให้มาก การสอนให้เด็กคิดและสังเกตมีแนวทางดังต่อไปนี้

ก. ครูนำเอาสิ่งของมาวางบนโต๊ะหลาย ๆ อย่าง พอควรแก่ความจดจำของเด็ก ให้เด็กมาดูในเวลาจำกัด ให้สังเกตและจดจำไว้ แล้วให้หันหลังหรือปิดของเหล่านั้นเสีย ให้เด็กใช้จินตนาการระลึกให้เห็นภาพของนั้น ๆ และบอกว่ามีอะไรบ้าง

ข. ถ้ามีเครื่องเล่นที่เกี่ยวกับความสังเกตเช่นการประกอบของที่ถอดออกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยให้เข้ารูป การต่อภาพที่ตัดมาเจ้า ๆ แหว่ง ๆ ให้เป็นรูป ที่พอเหมาะแก่เด็กในขณะจะทำ

ได้ก็ควรใช้ และภาพบางภาพที่เป็นเส้นเดินทางเข้าไปสู่จุดที่หมาย
 แห่งใดแห่งหนึ่ง ทำนองเขาวงกต ที่ต้องใช้ความสังเกต
 จึงจะมองเห็นเส้นทางเข้าไปสู่จุดหมายปลายทาง มีฉะนั้นนั้น
 จะไปค้น หรือไปออกทางอื่น เหล่านี้ย่อมช่วยความสังเกตได้ดี

ก. การเล่นบางอย่างที่ต้องใช้ความคิดและสังเกต ก็ควร
 นำมาใช้เช่นการเล่น ทำตามหัวหน้า คนที่เป็นหัวหน้าทำอะไร
 เด็กที่เล่นต้องสังเกตการกระทำและเลียนการกระทำนั้นให้ถูก เช่น
 ยกมือเกาศีรษะ ก้มหน้า ยกขาข้างหนึ่ง ฯลฯ หรือการเล่นจับ
 ตัวบุคคล เช่น ให้นั่งล้อมวง ผู้ที่จะจับตัวยืนกลาง ให้สังเกตว่า
 ใครอยู่ที่ไหน ลักษณะอย่างไรแล้วเอาผ้าผูกตา จับตัวหมุนไป
 มา แล้วให้ไปคาดตัวถูกใครก็ใช้ความคิดและสังเกตของคนบอก
 ได้ว่า ผู้ที่ตนไปจับไว้นั้นเป็นใคร ดังนั้นเป็นต้น การเล่นทำนอง
 คิดและสังเกตนี้หลายอย่างที่อาจนำมาใช้ประกอบการฝึกความคิด
 และสังเกตของเด็กได้

ง. การเล่นคือรูปที่ยังขาด หรือคิดส่วนที่เกินในรูป ก็
 ช่วยส่งเสริมความคิดและความสังเกตของเด็กได้ดี และสนุก เช่น
 เขียนภาพศีรษะคนมีแค่ส่วนของรูปไข่ ให้คือ หู ตา ริม ปาก

เป็นต้น บางทีภาพที่เกิน เช่นนมมี ๓ ปีก คัดส่วนที่เกินไป
หนึ่งปีกออก รูปบางรูปเป็นทำนองรูปฉนวน ถ้าหามาได้ก็ช่วย
ให้เด็กใช้ความคิดและสังเกตได้ดี เช่นภาพที่เขียนไว้ด้านบน
ต้องสังเกตให้ดีจึงจะเห็นว่าเป็กรูปดังนั้น เช่นภาพคนไม่เขียน
ไว้มุมบนด้านบนและมีรูปนกจับอยู่ที่คนไม่นั้น ๘ ตัว รูปนกเหล่านี้
บนด้านบน ต้องสังเกตให้ดีจึงจะเห็นครบ ๘ ตัว ดังนั้นเป็นต้น

จ. การเดินท่าย เช่นให้ผู้ท่ายเขามือไขว้ไป ทางหลัง หรือ
ผูกตาเสีย เขาของบางอย่างวางลงใหม่ ให้จับคำคิดและ
สังเกตว่าเป็นอะไร

ฉ. เมื่อได้เล่นกับสิ่งอันมาพอควรแล้ว ก็ควรนำเข้ามาสู่
หนังสือ ครูเอามีตรคำมาให้ดูในระยะเวลาจำกัดแล้วซ่อนเสีย
เขียนคำนั้นๆ ลงบนกระดานดำ ให้ฝึกเขียนไป ให้เด็กคิดและ
สังเกตว่าถูกต้องหรือไม่ เช่นครูให้เด็กดูคำว่าบ้าน นานพอควร
แล้วซ่อนเสีย เขียนคำว่าบ้านลงบนกระดานดำ ให้เด็กบอกจำ
เหมือนกับคำในบัตรที่ตนเห็นหรือไม่ เมื่อพวกหนึ่งว่าเหมือน
พวกหนึ่งว่าไม่เหมือนทวนกันแล้ว ครูเอามีตรคำนั้นมาเทียบ และ
เขียนตามคำในบัตรบนกระดานดำใหม่ เด็กก็จะรู้ว่าตนสังเกตดี

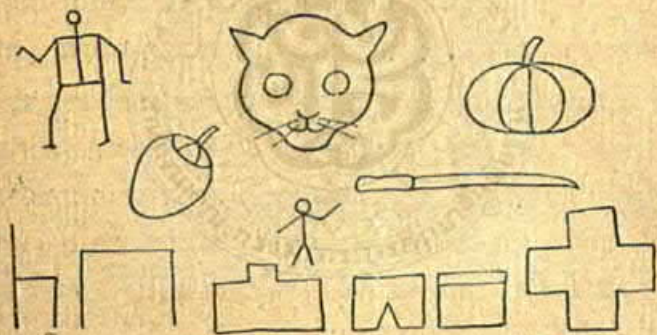
หรือไม่ดี ในทำนองนี้ บัณฑิตว่า โรงเรียน ครูอาจเขียนว่า
โรงเรียน หรือโรงเรียน เป็นการฝึกความสังเกตของเด็ก การ
เล่นอย่าง^๕ควรทำมาก ๆ ก่อนที่จะลงมือให้เด็กอ่านบัตรคำหรือ
บัตรประโยค บัตรวัด เพราะเมื่อเด็กมีความคิดและความสังเกต
ดีแล้ว ก็จะช่วย^๕ให้เขาจำ^๕ขึ้น ทำให้การเขียนอ่านของเด็กง่าย
^๕ขึ้น ข้อที่ควรพึงระวังก็คือ เวลาเขียนคำบนกระดานดำ ครูต้อง
พยายามเขียนให้ชัดเจน และตัวหนังสือคล้ายคลึงกับในบัตรคำ

การกล่าม

ในเวลาเดียวกันที่ครูฝึกให้เด็ก ฟัง พูด คิด และสังเกต ก็
ควรฝึกให้เด็กหัดใช้มือ ขีดเขียนเพื่อให้เกิดความถนัดในการลาก
เส้น การเคลื่อนไหว ครูช่วยแนะในการจับดินสอ การเคลื่อนไหว
มือ หัดให้ขีดเขียนเส้นและรูปต่าง ๆ ง่าย ๆ โดยไม่ต้องใช้
ไม้บรรทัด แล้วจึงหัดการเคลื่อนไหวในการขีดเขียนให้เป็นจังหวะ
และระยะ เพราะการเขียนหนังสือต้องอาศัยการเคลื่อนไหวเป็น
จังหวะและพอเหมาะแก่ระยะ รูปและเส้นที่จะให้เด็กหัดเขียนนั้น
ควรเป็นรูปง่าย ๆ และไม่จำเป็นต้องพิถีพิถันในเรื่องความสวยงาม
แต่คอยช่วยเด็กให้รู้จักจับดินสอ และรู้จักการเคลื่อนไหวให้ถนัด
เป็นสำคัญ ข้อแนะแนวควอย่างการดัดมือไว้ฝึกเด็กดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ให้นั้นเป็นเพียงแนวความคิด ผู้สอนอาจคิดรูป
ต่าง ๆ ให้เด็กหัดมือในการเขียน ถ้าห้รับการเคลื่อนไหวมือให้เป็น
จังหวะนั้นครูควรทำให้ดูบนกระดานดำ แล้วให้เด็กเขียนตาม
ข้อ ๆ ไป เมื่อเห็นว่าเด็กค่อยถนัดในการใช้มือมากขึ้นแล้ว
จึงให้พยายามหัดเขียนภายในเส้นคู่และรูปต่าง ๆ ก็พยายามให้
กลั้อยเข้าไปหาตัวหนังสือเรื่อย ๆ

รูปที่จะช่วยในการจดจำมือ มักเป็นรูปวาดง่าย ๆ เหลี่ยม
บ้าง กลมบ้าง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อนึ่งใครแนะนำว่า ถ้ามีบ่อทรายหรือกระบะทราย อาจให้
เด็กช่วยกันสร้างเป็นตัวพยัญชนะ หรือสระ เด่น โดยครูเขียน
ตัวหนังสือบนกระดานสั่งให้ไปช่วยกันทำ ถ้ามีพื้นดินที่ขุดเขียน

ได้ ก็อาจให้ไปขีดเขียนตัวอักษรเล่นบนพื้นดินเป็นการประกวด
ประชันกันว่า ของผู้ใดจะเหมือนแบบมากกว่ากัน การแข่งขัน
ทุกชนิด ครูต้องเลือกให้เด็กที่มีความสามารถในเชิงนั้น ๆ ไปได้
แข่งกัน ถ้าความสามารถแพ้นั้นมาก เด็กจะท้อแท้และเสีย
กำลังใจ

ในการฝึกเขียนให้เด็ก แท้ที่จริงแล้วไม่ถึงกับมีดินสอด่
ขอดีก็ได้ แต่ถ้านอกจากจะช่วยจิตใจให้เด็กชอบขีดเขียน
แล้ว ยังหักการระบายสี ทำให้เป็นทัศนียังขึ้น

ข้อสรุป การฝึกให้เด็ก ฟัง พูด คิด และสังเกตและการจัด
มือตั้งก่าอมาแล้ว เป็นเพียงแนวทางอย่างง่าย ๆ เท่านั้น ครู
อาจคิดฝึกแสดงด้วยวิธีต่าง ๆ ตามแต่สภาพความเป็นอยู่ ของ
โรงเรียนและของเด็ก โดยถือคติว่า ให้เด็กเรียนสะดวกสบาย
และค่อยเป็นค่อยไป ฉะนั้นเมื่อได้วางแนวทางให้เด็กทราบการ
ปฏิบัติแล้ว อาจแยกเด็กออกเป็นพวก พวกหนึ่งฝึกฟัง พูด
คิด และสังเกต อีกพวกหนึ่งหัดจัดตามีอดต่อกันไป เพราะถ้า
เด็กมากจะได้ช่วยมิให้ลำบากจนกว่า ไม่ก่อให้ครูเกิดโทษ
อย่างไรก็ตามเด็กที่สายคาไม่ดี หูตึง หรือเหงาหงอย ควรได้รับ
การช่วยเหลือเป็นพิเศษ ให้เป็นทัศนียานบ้างตามควรที่ครูจะพึง
ทำได้

เมื่อได้ฝึกหัดให้เด็กถนัดในการฟัง การพูด การคิดและ
สังเกต การดัดมือนั้นเห็นว่าควรดัดมือนั่งอ่านเขียนหนังสือได้แล้ว
จึงควรดัดมือนั่งอ่านและเขียนต่อไป.

วิธีสอนอ่านและเขียนโดยใช้แผนภูมิ

การสอน เป็นคำ เป็นประโยคนั้นยังไม่ควร ใช้หนังสือก่อน
แต่อาจเริ่มด้วย อ่านและเขียนจากแผนภูมิ หรืออ่านและเขียน
จากบัตรคำ การอ่านและเขียนจากแผนภูมิช่วยให้เด็กคุ้นเคยใน
ตัวเอง ส่วนการอ่านและเขียนจากบัตรคำต้องทำเป็นเกมเล่นสนุก
จึงจะช่วยให้เด็กเพลิดเพลินสนใจดี ครูที่ฉลาดมักใช้สลับกันไป
ตามแต่โอกาสเหมาะ จะขอแนะนำการสอนโดยใช้แผนภูมิก่อน
แผนภูมิในหนังสืออะไร ขอตอบว่า หนังสือหน้าหนึ่ง ๆ ที่ครู
ช่วยเขียนจากคำพูดซึ่งเกิดจากประสบการณ์ของเด็ก ประสบ
การณ์ที่จดจำได้ อาจจะมีอยู่แถวแก่เด็กหรือครูอาจช่วยให้เกิด
แก่เด็ก หรืออาจเกิดจากกิจกรรมที่ครูให้เด็กทำมาแล้วในการ
ศึกษาวิชาอื่นก็ได้

เตรียมการ ครูหากระดาษแผ่นใหญ่และสิ่งที่จะใช้เขียน
เช่น หมึก หรือ ดิน และ พู่กัน กระดาษต้องเป็นแผ่นใหญ่ จะเป็น
กระดาษอะไรก็ได้ แม้ที่สุดกระดาษหนังสือพิมพ์

วิธีทำแผนภูมิ ครูอาจหาทางให้เด็กเกิดประสบการณ์
ก่อน เช่นพาไปเที่ยวที่ใดสักแห่งหนึ่ง หรือระลึกถึงประสบการณ์
ที่เด็กได้กระทำมาแล้วก่อนหน้านี้ เช่นเด็กวาดรูปสัตว์ต่าง ๆ
กัน หรือประสบการณ์บางอย่างเด็กได้ผ่านมาแล้วคล้าย ๆ กัน
ก็อาจนำมาเป็นเรื่องทำแผนภูมิ (หนังสือแผ่นสำหรับอ่านเรียนรู
คำ) ได้ ในที่นี้จะสมมติว่าก่อนหน้าทำแผนภูมิเด็กวาดรูปสัตว์
ต่าง ๆ กันมาแล้ว ครูก็อาจจะรวมเด็กเข้ามาคุยกับครู และครู
หาทางชักถามดลให้เด็กแสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์ของ
เขา คำตอบของเด็กครูก็นำมาเขียนบนแผ่นกระดาษด้วยอักษร
ตัวโต ๆ โดยพยายามให้คำซ้ำ ๆ กันตามควร เพื่อช่วยความ
สังเกตและจดจำของเด็ก ข้อความในแผนภูมิอาจเป็นดังนี้

เรา เขียน รูป

เรา เขียน รูป สัตว์

เรา เขียน รูป สัตว์ ด้วย ดิน - สอ

เรา เขียน รูป สัตว์ ด้วย พู่กัน

ดังนั้นเด็กก็จะได้เรียนคำเป็นคำหนึ่งข้อ ๘ คำ คือ เรา เขียน รูป
สัตว์ ด้วย ดิน สอ พู่กัน และในจำนวน ๘ คำนี้เป็นเรื่องที่
เด็กได้ประสบการณ์มาเอง ความอยากรู้อยากเห็นว่าคำ ๆ นั้นมีลักษณะ

อย่างไร้ที่อยู่ในใจเด็กแล้ว ถ้าครูเข้าใจดำเนินการเด็กจะอยากรู้คำเหล่านั้นมาก เมื่อได้แผนภูมิสำหรับอ่านดังนั้นแล้ว ครูก็ให้เด็กอ่าน และเขียนกับใช้บัตรคำ ที่ช่วยกันทำไปเทียบ หัวข้อเรียนรู้เป็นคำ ๆ จนจำได้ อาจให้ลอกเขียนและใช้วิธีการเล่นอย่างทำนองสอนด้วยบัตรคำจนจำได้ประกอบด้วยก็ได้

การสอนด้วยแผนภูมิเช่นนี้ จะพยายามโยงแผนภูมิโดยการ ประสิทธิภาพให้สูง เข้ามา หากำใน หนังสือให้มาก เพื่อเป็นการให้รู้คำเบของต้นจากหนังสือได้ เมื่อเรียนได้จากแผนภูมิแผ่นหนึ่งแล้วก็ทำแผ่นใหม่ฝึกอ่านเขียนกันต่อไป

นอกจากการอ่านจากแผนภูมิ อาจเรียนคำจากภาพ จากคำที่พบในบทกวีดังของประกอบด้วยก็ได้ เมื่อเด็กเรียนรู้คำมากแล้วก็ควร โยงเข้ามาหาหนังสือ ให้อ่านเขียนจากหนังสือเล่มเป็นตอน ๆ ไป

วิธีสอนอ่านและเขียนโดยวิธีใช้บัตรคำ

การเริ่มให้อ่านและเขียนโดยวิธีให้นักเรียนรู้คำและประโยคจากบัตรคำนั้น ควรทำเป็นระยะสลับกัน สมมติว่าสอนจากหนังสือไปโรงเรียน ครูก็ให้อ่านเขียนจากบัตรคำจนคุ้นจำได้ดีจึงให้อ่านในหนังสือเป็นตอน ๆ ไป โดยวางแผนผังนี้

ชั้นแรกยังไม่ให้อ่านในหนังสือ ใช้เวลาระยะหนึ่งเล่นกับ
 กำเดี้ยก่อน ทำบัตรคำจากหนังสือ "ไปโรงเรียน" จากหน้า
 ๓-๘ เอาคำที่ทำเป็นบัตรเหล่านมาให้เด็กเล่นกันเดี้ยก่อนจนคุ้น
 ชำนาญได้ เขียนกได้ แล้วจึงให้อ่านในหนังสือ เมื่ออ่านในหนังสือ
 ได้แล้วจึงจับหน้าค่อไป จากหน้า ๓๐-๓๗ ตอนหนึ่ง จากหน้า
 ๓๘-๔๓ ตอนหนึ่ง จากหน้า ๔๔-๔๗ ตอนหนึ่ง จากหน้า ๔๘-๕๓
 ตอนหนึ่ง จากหน้า ๕๔-๕๗ จากหน้า ๕๘-๖๓ จากหน้า ๖๔-๖๖ และจาก
 หน้า ๖๗-๗๓ เป็นตอนๆ ไป สำหรับหน้า ๘๐ ไม่ต้องให้อ่าน
 เพียงแต่ให้ทราบว่าเป็นเพลงสรรเสริญพระบารมี การแบ่งเป็น
 ตอนๆ เช่นนี้ ขอย้ำได้ถือเป็นค้ายตัว จัดแบ่งให้เหมาะสมแก่
 สภาพและความสะดวกต่อการสอนการเรียน ตอนหนึ่งๆ ยอย่า
 ให้มีคำมากหรือน้อยเกินไป การเล่นจะไม่สนุก

บัตรคำอาจทำได้ในราคาถูก ใช้กระดาษคัตขนาดของ
 จดหมาย กว้าง ๔ นิ้วฟุต ยาว ๘ นิ้วฟุต แล้วเขียนคำด้วย
 ดินสอ หรือ พู่กัน และควรมี ๒ ชุดเพื่อแข่งขันกัน ตามนสำหรับ
 บัตรคำใช้คราวแรกครูก็ค้องทำขึ้น ๓๒ แผ่น เพราะหน้า ๓-๘
 มีคำอยู่ ๓๖ คำ ถ้า ๒ ชุดก็ค้องเป็น ๓๒ คำหรือ ๓๒ บัตร ถ้า

เกรงว่าจะดันเปิดเอง จะใช้กระดานบาง ๆ หรือกระดาษแข็งใช้เป็นบัตรประมาณสัก ๕๐ แผ่น ใช้ชอล์คเขียนคำลงไป และเมื่อต้องการเปลี่ยนคำก็ลบเขียนคำใหม่ลงไปได้ทันทีก็จะใช้ไปได้โดยตลอดไม่เปิดเองอะไรอีก บางแห่งจัดทำตารางเองในกระดาษ เป็นตัวพยัญชนะ ก-ฮ เป็นสระและวรรณยุกต์ ใช้ประทับทำบัตรคำ บางแห่งซื้อบัตรคำที่เขาทำสำเร็จเป็นรูปแล้วทั้งนี้แล้วแต่ความสะดวกของครูที่จะจัดหา บัตรคำบางบัตรอาจทำเป็นวงได้ เช่น อ่านหนังสือ เป็นแผ่นเดี่ยว หรือเป็นบัตรประโยค ปลาย่ายในน้ำ ก็ได้ หรือครูจะทำเป็นบัตรคำแต่ละคำตลอดไปก็ไม่เสียหายประการใด

การให้เด็กคุ้นกับคำหรือเล่นกับคำด้วยการอ่านและเขียนนั้น เราใช้วิธีการเล่นเป็นวิธีสอนก็ได้ วิธีสอนมีหลายอย่าง เช่น ชนิดทำแผนภูมิประโยคต่าง ๆ จากประสบการณ์ของเด็ก ชนิดใช้ภาพนิ่ง วิธีดังกล่าวจะต้องมีอุปกรณ์การสอนประกอบโรงเรียนที่พอจะมีอุปกรณ์การสอนได้ย่อมเป็นการดีที่จะใช้วิธีเหล่านั้น แต่โรงเรียนที่ยังขาดอยู่ใช้วิธีการเล่นบัตรคำเป็นเหมาะที่สุด เพราะไม่ต้องดันเปิดเองนัก และเด็กได้รับความ

สนุกเพลิดเพลินในการเรียน วิธีการเล่นที่จะนำมาใช้ควรถือหลัก

๓ ประการคือ

๑. ให้เทียบเข้าคู่เข้าชุด (Matching)
๒. ให้เด็กได้ออกแสดง (Dramatization)
๓. ให้เป็นการพยายามแข่งขันกัน (Emulation)

สมมติว่าครูได้มีบัตรคำจากคำในหนังสือไปโรงเรียนหน้า

๓-๘ ครูก็จะมับัตรเหล่านั้นคำละ ๒ บัตร เพราะทำ ๒ ชุดไว้
แข่งขันกัน ชุดละ ๓๖ คำ ๒ ชุด ๓๒ บัตร คือ ไป โรงเรียน
เด็ก หญิง เรณู ชาย ปัญญา ฉันท ช่อ เชอ เป็น เล่น นัง
เรา บ้าน ทำ คำเหล่านี้เราต้องการให้เด็กเห็นแล้วอ่านออก
เขียนได้ แม่แต่ไม่ได้เห็นคำผู้บอกให้เขียนคำว่า เรา ก็เขียน
ได้ ฉะนั้นจึงเอามาให้เด็กเล่นคือ อ่านและเขียนเสียจนเจนใจ
พอที่ไหนอ่านได้ ต้องการเขียนคำนั้น เขียนได้ แล้วจึงให้อ่าน
ในหนังสือหน้า ๓-๘ คราวหนึ่งหลาย ๆ หน้าเช่นนี้เพื่อให้เด็ก
รู้สึกทะยานใจว่าเขาช่างสามารถ พอเปิดหนังสือขึ้นอ่านก็อ่าน
ได้ไปดังหลายหน้า เขาอ่านหนังสือได้แล้ว คือไปนี้จะขอแนะนำ
วิธีเล่นบัตรคำ โดยการอ่านและเขียนพร้อมกันไป ดังต่อไปนี้

วิธีเล่นกับบัตรคำนั้น เราอาจทำได้หลายวิธี แต่จะวิธี

ต้องมีจุดหมาย คือ มุ่งให้เด็กคุ้นกับคำ และจำคำได้แม่นยำ มี
ครูหลายคนที่คิดวิธีเล่นขึ้น ให้เด็กเล่นสนุกเพลิดเพลิน แต่ใน
เวลาเดียวกัน ต้องบังคับตัวเองให้จำคำต่าง ๆ ที่เล่นมีฉนั้นคน
ก็จะแพ้เขา อย่างไรก็ตามการเล่นที่คิดขึ้น ควรพยายามไม่ถึง
แก่ให้ โลกคิดเคียน เช่นเล่นอย่างเล่นไฟ และใช้คำพูดประกอบ
การเล่นแบบเล่นไฟเกือบทุกอย่างดังนี้ ย่อมไม่เป็นการสมควร
การเล่นที่ขอแนะนำโดยที่เห็นว่ามีประโยชน์และทำได้ง่าย มีดัง
ต่อไปนี้

การเล่นแข่งขันเข้าแถว

การเล่นเช่นนี้อาจไปเล่นนอกชั้น โดยไม่รบกวนความสงบ
ของชั้นอื่นได้ ในที่นี้จะสมมุติว่า ต้องการเรียนคำในหนังสือ
ไปโรงเรียน หน้า ๓-๘ รวม ๑๖ คำ

วิธีเล่น แบ่งเด็กออกเป็น ๒ พวก พวกละ ๑๖ คน ให้
เข้าแถวหันหน้า เข้าหากันสองแถว ครูอยู่กลางตรงหัวแถว ถ้า
มีเด็กมากกว่า ๓๒ คน ให้เป็นคู่ไปก่อน และคอยเปลี่ยนให้
ได้เล่นบ้าง แจกบัตรคำให้คือคนละบัตร คือ ไป โรงเรียน
ฉัน เป็น เธอ เด็ก หญิง ชาย เรณู บัญญา นัง เล่น บ้าน
ทำ เรา ขอ แล้วครูเน้นให้เด็กได้ทราบทุกคนว่า ใครถือคำอะไร
ไว้ต้องจำคำนั้นให้ได้ เมื่อชักซ้อมกันดีแล้ว ว่าใครถือบัตรคำ

อะไร ครูจึงกำหนดที่ๆ จะเข้าแถวให้ทราบ หน้าแถวของแต่ละ
 ตะม้ายหันหน้าเข้าหากันให้รู้ว่าตรงไหนหัวแถว และคนที่ต้อง
 ตาม ดี เรียงลำดับไปทางไหนตามผังต่อไปนี้

ผังการเล่นแข่งขันเข้าแถว

ครู

เด็กถือบัตร

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

ลำดับแถว
แรงชน

1 2 3 4 5 6
 ฉันทน์ บ้าน เล่น

เด็กถือบัตร

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

ลำดับแถว
แรงชน

1 2 3 4 5 6
 เล่น บ้าน ทำ ทำ

เมื่อได้เน้นให้ทราบ ว่า ใครถือบัตรคำอะไรแล้ว ครูจึงแนะนำ
 วิธีการเล่นให้เด็กทราบ ก็คือการแข่งขันจะเป็นไปดังนี้ เมื่อครู

พูดเป็นประโยคขึ้นมาว่า เธอเป็นเด็กชาย คนที่ตอบตรำ
 ว่า เธอ ของแต่ละพวกจะต้องมาขึ้นเป็นหัวแถวบุตรไว้ข้างหน้า
 คนที่ตอบว่า เป็น เด็ก ชาย จึงมาเข้าแถวตามลำดับคำ
 ในประโยคที่ครูพูด ก่อนเข้านั้นครูอาจให้ทดสอบดูก่อนแล้วจึง
 แข่งขันจริง ครูพูดประโยคซ้ำๆ และขีด พอจบประโยคแล้ว
 อาจให้สัญญาณลงมือด้วยคำว่า หนึ่ง สอง สาม หรือเป่า
 นกหวีดหรือพูดว่าลงมืออย่างใดอย่างหนึ่ง เด็กที่ตอบตรำก็จะ
 รีบออกมาขึ้นเรียงโดยตอบตรำข้างหน้าแถวนี้ แถวไหนเสร็จ
 ก่อนและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ แล้วให้เด็กแต่ละพวกอ่านประโยค
 ตามบัตรนั้น ครูอาจทายแต่ละฝ่ายโดยชี้ให้อ่านเฉพาะบัตรคำ
 บัตรใดบัตรหนึ่ง พวกที่เป็นผู้ศรัทธาก็พยายามให้มีส่วนได้อ่านด้วย
 เสร็จแล้วให้กลับที่เดิม ครูพูดประโยคใหม่ให้แข่งขันกัน ทำ
 ตามที่แถวมา คือไปหมั่นเปลี่ยนบัตรคำกันบ้าง เช่นคนที่ตอบ
 บัตรคำว่า บ้าน เปลี่ยนไปถือคำว่า เธอ สดับไปสดับมา พวก
 ที่เป็นผู้ศรัทธาให้ใครเข้ามาแทนที่ผู้เดิมบ้าง ทำนองนี้เรื่อยไป จนเห็น
 ว่านานพอสมควรจึงหยุด แล้วครูให้เด็กมาจัดอ้อมวงเก็บบัตรคำ
 มารวมกันเป็นปึก สดับทายให้เด็กอ่านทีละคำซ้ำๆ อย่างน้อย
 คนที่เคยตอบบัตรนั้นในการเด้นย่อมจำได้ อ่านได้ คนที่ยังจำไม่

ได้ ก็จะต้องดังเกิดจำไปด้วย เมื่อได้ทำบัตรเป็นเวลานานพอสมควรแล้ว ถ้าเป็นการเดินนอกชั้น ก็ควรพาดับชั้น แจกบัตรให้หัดเขียน ใครเขียนคำในบัตรใดเสร็จแล้ว ก็ส่งต่อไปเพื่อนรับบัตรใหม่มาจากเพื่อนเพื่อเขียนคำใหม่จนครบทุกคน ก็จะปรากฏว่าทุกคนได้เขียนคำทั้ง ๓๖ คำทั่วกัน แล้วครูตรวจดูต่อไป ครูจะให้พยายามอ่านคำที่เขียนนั้น โดยครูให้เด็กมาเขียนบนกระดานคำคนละคำให้ขึ้นอ่าน ก็จะเป็นกิจกรรมหลายอย่างในเวลาดอนอ่านและเขียนสลับกันไป เด็กจะจำคำเหล่านั้นได้บ้างไม่ได้บ้าง ซึ่งครูก็จะนำการเล่นกับบัตรคำอย่างอื่นมาให้อ่านอีก เพื่ออ่านเขียนและจดจำให้ได้โดยการเดินต่อไป แต่ก่อนที่จะได้แนะนำการเล่นอันนี้กับต่อไป จะขอแนะนำตัวอย่างประโยคที่ครูจะใช้ในการแข่งขันไว้จากคำในหน้า ๓-๘ หนังสือชื่อ “ไปโรงเรียน” ดังนี้

๑. เรา ไป บ้าน
๒. ฉัน เป็น เด็ก ชาย
๓. เธอ เป็น เด็ก หญิง
๔. เรณู ไป โรงเรียน
๕. เรา ไป โรงเรียน

๖. ปิญญา นั่ง ทำ บ้าน เล่น
๗. เด็กชาย นั่ง เล่น
๘. เด็กชาย ปิญญา ไป โรงเรียน
๙. เรา ไป โรงเรียน เรณู ไป บ้าน
๑๐. เด็กชาย ชอ ปิญญา
๑๑. เรอ ชอ เรณู
๑๒. เด็กหญิง นั่ง ทำ บ้าน เล่น

๑ ถ ๑

ได้เล่นกับบัตรคำมาเพียงเท่านั้น เด็กคงยังจำไม่ได้หมดทุกคำ
เราที่ยังไม่ให้อ่านในหนังสือเล่มไปโรงเรียน ให้เล่นกับคำคือ
อ่านเขียนโดยวิธีเล่นกับบัตรคำด้วยการเดินขึ้น ๆ อีกรุ่นจำได้ก็
อ่านเขียนได้ทุกคำแม่นยำแล้วจึงจะให้อ่านในหนังสือจากหน้า ๓
ถึงหน้า ๘ และเขียนตามบอกโดยใช้คำทั้ง ๓๖ คำนั้นได้ ต่อไป
ขอแนะนำการเล่นกับบัตรคำ อันสืบไป

การเล่นแข่งขันวิ่งเก็บบัตรคำ

สมมุติว่า เราจะให้เล่นกับบัตรคำ ๓๖ คำดังกล่าวมานั้น
เนื่องจากบัตรคำมี ๒ ชุด เราก็จะมีบัตรคำ ๓๒ บัตร ใช้บัตร
คำเหล่านี้วางคว่ำเรียงแทนตั้งของ เวลาวิ่งไปเก็บมาได้วงพอ
หยิบหงายขึ้นแต่ละบัตร ต้องอ่านให้ดัง ๆ จึงจะวิ่งนำมาได้วง

บัตรคำที่ควารู้

□□□□□□□□

บัตรคำชุดที่ ๑

□ □ □ □ □ □ □ □

✱

□ □ □ □ □ □ □ □

บัตรคำชุดที่ ๒

□ □ □ □ □ □ □ □

เมื่อได้รู้แจ้งกติกากาการเด่นให้เด็กทราบแล้ว ก็ให้ลงมือเด่น ให้
เด็กที่เด่นมายืนประจำที่ขึ้นเริ่มต้น เมื่อให้สัญญาแล้วก็ออก
วิ่งไปเก็บมาใส่ดวงที่ตะแฉ่น หยิบหงายขึ้นอ่านได้ก็นำมาใส่ดวง
ใครหมดก่อนและอ่านได้ครบทุกบัตร ชนะ หรือถ้ามีเหลือก็ด
อ่านไม่ได้หมดทุกคำก็ด ก็ขอเอา ใครอ่านได้มากกว่าชนะ
การแข่งขันถือหลักการดังนี้

ก. คนหนึ่งๆ ดับเด่นที่ตะแฉ่นให้ได้ผ่านคำครบทั้ง ๑๖ คำ

ข. ผลัดกันเด่น จนครบคน คนคู่จะต้องคอยช่วยควบคุม
เวลาที่เขาเด่นอ่านบัตร ก่อนตัดสินใจว่าอ่านถูกหรือไม่ เพื่อจะ
พลอยเรียนคำที่ตนยังอ่านไม่ได้ไปด้วยในตัว ในการอ่านบัตร
ถูกหรือผิด ครูควรพยายามให้ผู้ช่วยกันตัดสินใจว่าถูกหรือผิด
จำเป็นจริง ๆ ครูจึงจะบอกว่า ถูกหรือผิด (เมื่อเด็กทุกคนอ่าน
บัตรคำนั้นไม่ได้สักคนเดียว)

ค. ครูคอย กระตุ้นเตือนให้ พยายาม ดังเกิด และจดจำคำ
เพื่อเวลาเด่นจะได้ชนะ

ง. คำใดที่เด็กคนใดอ่านไม่ได้ ให้เด็กแต่ละคนพยายาม
ดังเกิดจดจำเป็นพิเศษ

จ. คู่แข่งขันพยายามเลือกคนที่มีความสามารถทัดเทียมกัน
 ฉ. คนที่เห็นว่าทำได้ อาจให้กลับไปเขียนได้ก่อนเพื่อน
 การเล่นเกมชิงวงเก็บบัตรคำ จะเล่นเป็นอันดับที่ต้อง
 หรืออันดับที่สาม ดี ก็แล้วแต่สภาพความเหมาะสมของภูมิประเทศ
 เหตุการณ์ มิใช่ว่า เล่นแข่งขันเข้าแถวแล้วจะต้องเล่นเกมชิง
 วงเก็บบัตรคำ เล่นอย่างอื่นก่อนไม่ได้ก็หาไม่ อาจเล่นเกมชิง
 อย่างอื่นก่อน เช่น น้อโร หรือ กระดานชิงชัย (ซึ่งจะได้แนะนำ
 าคื่อไป) อ้อโรก่อน อ้อโรหลังก็ได้

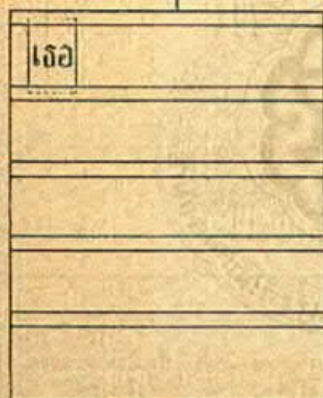
เมื่อได้เล่นเกมชิงวงเก็บบัตรคำเสร็จแล้ว ครูควรรวบรวม
 รวบรวมบัตรคำมาจัดบทยากับเด็กทั้งหมดอีกทีหนึ่ง มีการโต้เถียง
 บ้าง ทายถั่วรวมบ้าง จนนานพอควรแล้ว จึงพากันขึ้นไป
 เขียนคำเหล่านี้ในกระดานชนวนหรือกระดานและให้เด็กเขียนทาย
 กันบนกระดานคำอีก ถ้าเขียนผิดก็ให้ชดเชยให้คนหาเหตุผลจากบัตร
 คำเขาเอง

การเล่นเรียงประโยคและเติมคำ

การเล่นอย่างนี้เหมาะสำหรับเด็กชั้น บนกระดานคำ
 ครูควรทำที่เขียนบัตรไว้บนมุมกระดานคำข้างหนึ่ง ที่เขียนบัตร

นี้อาจเป็นกระเป๋าน้ำ ซึ่งใช้กระดานพับหรือเป็นกระดานบาง ๆ ตัดไม้เจ็กซึ่งเขาวงไว้น้ำสำหรับเลี้ยงคิตบนแผ่นกระดานนั้นเป็น แถว ๆ หรืออาจทำง่าย ๆ ไม่สิ้นเปลืองโดยใช้แถบกระดาษกด ด้วยเบ็กกดเรียงตามลำดับเป็นแถว ๆ ดังรูปประกอบ

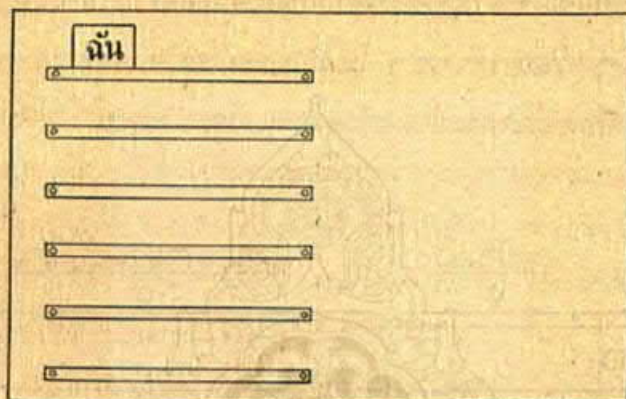
กระเป๋าน้ำ

แผ่นกระดานสำหรับเลี้ยง

แถบกระดาษติดบนกระดานดำสำหรับเขียนบัตรคำ
กระดานดำ

บางทีอาจเจาะรูบนกระดานดำเล็กๆ แล้วใช้ไม้ข้างคอกตามุ่สอด
ไว้สำหรับสอดไขเป็นที่ยึดบัตรเรียงเป็นแถวลงมา

กระดานดำ

เมื่อมีเด็กแบบบัตรคำสำหรับบ้านซ้ายมือบนกระดานดำ (ซ้ายมือ
เวลาครูหันหน้าเข้ากระดานดำ) แล้วก็ให้เด็กเล่นเรียงประโยค
โดยใช้วิธีจับสลาก หรือรับอาสาที่จะคน นักเรียนคนหนึ่งเป็น
คนคอยช่วยครูและศิษย์ ครูให้เด็กที่จะเป็นผู้เรียงประโยคออก
มาเลือก บัตรคำไป เียบให้ ตรงตาม ถ้อยคำใน ประโยค ที่ครูพูด
เช่นครูพูดว่า “เรณูนึ่งทำบ้านเด่น” เด็กซึ่งเป็นผู้เรียงประโยคก็
จะออกมาเลือกบัตรคำเรียงเรียงคำตามลำดับบนที่เียบ เมื่อ
เียบเสร็จแล้ว ต้องใช้ข้อคิดเขียนประโยคลงไปตามแนวบัตร
คำที่เียบบนกระดานดำ ถ้าเด็กคนใดเียบผิด หรือเขียนผิด
ให้นักเรียนอื่นช่วยแก้ไขกันเอง เมื่อถูกต้องแล้ว ครูอาจให้
นักเรียนในชั้นอ่านประโยคที่เรียงแล้วให้อ่านจากซ้ายไปขวาบ้าง
ขวามาซ้ายบ้าง และจะคอยทนายให้อ่านบ้าง น้อย่างหนึ่ง

อีกอย่างหนึ่ง ถ้าหากจะใช้วิธีแข่งขันกันเป็นพวก อาจ
แบ่งเด็กออกเป็นพวกละ ๕ คน ใช้ช่วยกันเรียงคนละบัตร และ
เขียนคนละคำ พวกใดเรียงประโยคได้ถูกต้อง เขียนถูกต้อง
รวดเร็วกันดีกว่าอีกพวกหนึ่ง ที่เรียงและเขียนช้าหรือผิด
และนักเรียนที่คอยช่วยอาจช่วยเป็นผู้ให้คะแนนด้วย โดยการยกมือ
ชี้สำคัญในระหว่างการเล่น ครูต้องถือโอกาสสอนการอ่าน

การเขียนคำตามบัตรนั้น สอนแทรกไปเล็ก ๆ น้อย ๆ เรื่อย ๆ

การเล่นเรียงประโยคนี้ ถ้ามีกระดานคำ ๒ แผ่น และมีที่
 เตียบบัตร ๒ ที่ ก็อาจให้เป็นการแข่งขัน เรียงประโยคกันได้
 ที่เดียว โดยทำคล้าย ๆ การเล่นแข่งขันเข้าแถว คือแบ่งพวก
 เด็กเป็น ๒ พวก และแจกบัตรคนละบัตร เวลาครูพูดประโยค
 เด็กแต่ละพวกที่ถือบัตรคำตรงตามคำในประโยคที่ครูพูด จะต้อง
 ออกมาเตียบและเขียน พวกใดเสร็จก่อนและถูกต้องชนะ พวก
 ที่เสร็จก่อนแต่ไม่ถูกต้องนับว่าแพ้ แต่วิธีการให้เด็กในชั้นอ่าน
 ทวนหน้าไปหลัง หลังไปหน้าในคำต่าง ๆ ของประโยคนั้น เมื่อ
 หยุดการเล่น ครูต้องหาโอกาสเอาบัตรคำมารวมกันแล้วชักชวนให้
 เด็กอ่านที่ละบัตรเล่มละ ด้วยการขยาดหรือแข่งกันอ่าน

การเล่นเติมคำ

เป็นการเล่นที่แยกออกมาจากการเล่นเรียงประโยค ต่าง
 แต่ครูเรียงคำไว้เสียก่อนบางคำ ให้แต่ละพวกหาคำมาเติม และ
 เขียนคำนั้นด้วย เช่นเตียบคำว่า “ฉันโรงเรียน”
 ไว้ เว้นตรงกลาง ให้หาบัตรคำมาเติมที่ว่างตรงกลางให้ได้
 ความ คือ คำว่า “ไป” แล้วให้อ่านทั้งประโยค และเขียนด้วย
 ings เป็นต้น

การเล่นเค็มคำในประโยค ใช้อุปกรณ์ที่เทียบบัตรคำ เช่นเดียวกับเรียงประโยค นอกจากนั้นก็ไม่ต้องใช้อะไรอีก แต่ครูต้องไม่ลืมที่จะหาโอกาสทายคำแก่เด็กทั้งชั้น ทบทวนอยู่เสมอ ทั้งการอ่านและเขียน

การเล่นเทียบคำ

การเล่นเป็นการเล่นเทียบเข้าคู่เข้าชุด (Matching) วิช
เล่น ครูแจกบัตรคำให้เด็กถือไว้คนละบัตร ให้ทราบว่ามีบัตร
ที่ตนถืออ่านว่าอย่างไร คอยระวัง ถ้าครูเขียนคำอะไรลงบน
กระดานดำ ตรงตามบัตร ที่ตนถือ จะต้องรีบลุกออกไปเอา
บัตรเข้าเทียบและอ่านดัง ๆ การลุกออกไปจะต้องลุกออกไปก่อน
ที่ครูจะนับถึงสาม คือ เมื่อครูเขียนเสร็จ และนับหนึ่ง ต้อง
สาม ขาดคำจึงจะถือเป็นแพ้ ผู้แพ้จะไม่ได้รับการปรบมือ

จะให้เป็นการแข่งขันด้วยในศัพท์ทำได้ โดยแบ่งเด็กออกเป็น ๒ พวก เท่า ๆ กันแล้วเล่นเทียบคำ พวกใดชนะมาก ก็
ได้รับการปรบมือมาก นับว่าชนะ

อนึ่ง การเล่นอย่างนี้ ถ้าเป็นการเล่นที่ครูได้ใช้เล่นเวลา
ที่เด็กจำคำกันได้ส่วนมากแล้ว อาจเปลี่ยนวิธีเสียก็ได้ โดย
แทนที่ครูจะเขียนคำบนกระดานดำ และนับหนึ่ง ต้อง สาม ครู
ให้เด็กออกมาหนึ่ง เขียนคำที่ตนรู้เสียเอง คือ เล่นกันเองโดย

ครูเป็นผู้ดูแลได้

การเล่นเช่นนี้ ถ้ามีเวลาและยังสนุกอยู่ จะเปลี่ยนบัตรกันถือและเดินไปเรื่อย ๆ จนเห็นว่าถึงเวลาสมควรที่จะเปลี่ยนเป็นกิจกรรมอย่างอื่นก็ได้

การเล่น “น้อยไร” หรือ “คำเวียน”

ครูแจกบัตรคำที่ต้องการให้เด็กอ่านและเขียน ๓๖ คำ หรือ ๓๖ บัตรนั้นแก่เด็กคนละบัตร ถ้าเด็กมากกว่าจำนวนบัตร ให้เป็นคนคอยสังเกตและคอยปรบมือ เน้นให้รู้ว่าใครถือบัตรคำอะไรอยู่และจำไว้ ให้เด็กที่ถือบัตรไปนั่งล้อมกันเป็นวง ให้เด็กที่ล้อมวงอยู่รอบๆ ให้คนที่นั่งตรงกลางอ่านคร่าวๆ คนที่คอยกลางอ่านบัตรของใครได้ก็ออกไปนั่ง ถือบัตรแทนคนที่รอบๆ ซึ่งเด็กคนกลางวงอ่านได้ ต้องไปนั่งตรงกลางแทนที่ และคอยอ่านบัตรที่เด็กถือไปเรื่อยๆ ถ้าอ่านใครได้ก็ออกไปถือบัตรให้เด็กถือบัตรมานั่งตรงกลาง นั่งกันไปดังนี้เรื่อย ๆ เวลาอ่านบัตรคร่าวๆ ใครยังไม่เห็นเด็กทุกคนได้เห็นรวมทั้งผู้สังเกตคอยปรบมือให้ด้วย ผู้สังเกตคอยปรบมือให้ต้องมีโอกาสได้เข้ามาเปลี่ยนผู้ที่เล่นแล้วบ้าง เมื่อเล่นแล้วครูเอาบัตรคำมาส่งกลับหาแก่เด็กพร้อมกันที่จะบัตร ถ้าเล่นกลางแจ้งก็พากันไปเขียนในชั้น และให้เด็กออกมาเขียนทายบนกระดานดำกันจนเห็นว่า

พอสมควรแก่เวลา ผู้จัดการเดินนี้อะไร จะเป็นดังนี้

เด็กที่นั่งล้อมวงถือบัตร

เด็กที่นั่งสังเกตและปรบมือ
คอยเปลี่ยนเด็กที่นั่งล้อมวง

ตามผังนี้เป็นการเดินด้วยบัตร ๒ ชุด ๆ ละ ๑๖ คำ ถ้าใช้
บัตร ๒ ชุดเดินเช่นนั้น เวลาเด็กคนหนึ่งรับบัตรคำใดคนหนึ่ง

ถ้อยคำนั้นเช่นเดียวกันจะต้องพูดด้วยและบอกว่า อยู่ที่นี่ แล้วแล้ว
เด็กที่อยู่กลางวงจึงจะอ่าน คนกลางวง ออกไปแทนที่คนที่
บัตรคนแรก ไม่ใช่คนที่บอกว่าอยู่นั้น

ในการเดินอย่างนี้ ถ้าครูจะให้มีการทยอยเปลี่ยนบัตรกัน
ถ้อยทุกครั้งทีเปลี่ยนเด็กคนกลางวงหมุนเวียนไปเรื่อยทุกกรอบก็ยังคง
วิธีเปลี่ยนบัตรก็คือ เด็กแต่ละคนยืมบัตร ให้แก่คนที่อยู่ถัดไป
และรับบัตรจากเด็กคนที่นั่งถัดมาดังนั้นทุกคน ก็จะทำให้บัตร
หมุนเปลี่ยนมือไปรอบวง การเปลี่ยนบัตรทุกคราวก็ต้องเน้นให้
ผู้ถือรู้ดีว่า ถ้อยบัตรอ่านว่าอะไรอยู่

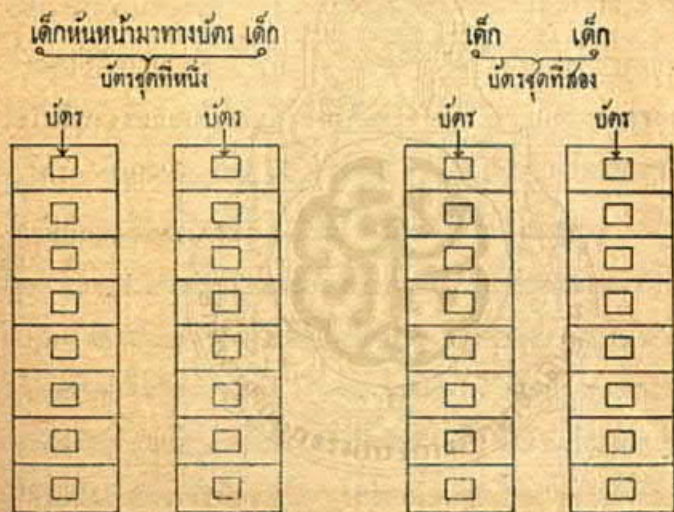
ถ้าเด็กมีน้อย ก็อาจใช้บัตรคำเพียงชุดเดียว คือ ๓๖ คำ
ยิ่งกว่านั้น การเดินนี้ครูมีวิธีพลิกแพลงอย่างใดอีกก็พลิกแพลง
ให้ได้ผลดีขึ้นได้

การเล่นแข่งขันกระดานชิงชัย

ถ้อยมุขคิดว่าเรายังใช้บัตร ๓๒ บัตร คือชุดละ ๓๖ คำ ๒ ชุด
ต่อไปอีกเพราะเด็กยังจำคำไม่ได้ดี เราอาจให้เด็กเล่นแข่งขัน
กระดานชิงชัย เพื่อช่วยให้เด็กจำคำได้ดีขึ้นได้ ถ้ามี ๓๒ บัตร
เราอาจให้เล่นคราวละ ๕ คน หรือ ๔ คนก็ได้ เพื่อแบ่งบัตร

ทำให้ได้เล่นคนละเท่า ๆ กัน ในทีนี้จะขอสมมุติว่าเล่น ๕ คน
คนหนึ่งจะเป็นบัตร ๘ บัตร

วิธีเล่น ครูเขาบัตรคว่ำเรียงเป็นแถวไว้ตรงหน้าผู้เล่น อาจ
เขียนเป็นตารางหรือไม่เขียนก็ได้ ตามแนวทางดัง ดังรูปนี้

วิธีเล่น ให้จับสลากว่าใครจะมีสิทธิเปิดบัตรอ่านก่อน
หรือหลัง แล้วให้คนที่หนึ่งเปิดบัตรแผ่นแรกก่อน ถ้าอ่านออก

ก็มีสัตว์หยาบมิตรชนมาถือและเข้าไปยื่นแทนที่บัตร คือไปก็คนที่
ต้อง ตาม ดี ถ้าคนใดเบียดมิตรหงายขึ้นมาแล้วอ่านไม่ได้ก็
ให้คนอื่นที่เป็นผู้เด่นหรือผู้ดูอ่านให้ฟัง และให้จำไว้ (ตอนนี้
ควรให้นักเรียนที่ดูการเล่นในขณะรอเข้าเล่นได้เห็นบัตรคำ และ
รู้ว่าอ่านอย่างไร เพื่อจำไว้ด้วยทุกคน) คนที่อ่านไม่ได้ก็ต้อง
เอาบัตรที่อ่านไม่ได้ไปไว้ท้ายสุด เอาบัตรท้ายสุดมาไว้แทนที่
และต้องยื่นอยู่ที่แถว จะเขียนที่ ๆ ยื่นเข้าไปแทนที่บัตรไม่ได้
เพราะหมดสิทธิ์การอ่าน ซึ่งต้องเวียนไปคราวละคน ๆ ละครั้ง
เท่านั้นในรอบหนึ่ง ๆ ถ้าติดอีกคำหนึ่ง ต้องเอาไปเปลี่ยนกับบัตร
ที่ถัดจากซ้ายสุดตามลำดับเรื่อย ๆ หมุนเวียนอ่านกันไปเช่นนี้ ผู้
ที่อ่านได้ทุกบัตรโดยไม่คิดเลยก็จะได้รับบัตรไว้ในมือได้หมด และ
เดินมายืนอยู่แทนที่บัตรใบสุดท้าย ส่วนคนที่อ่านคิดต้องคำก็
จะมายืนอยู่ในอันดับที่ ๖ และมีบัตรเหลืออีก ๒ บัตร คิดคำมาก
เด็กก็เดินมาแทนที่บัตรได้น้อยช่อง พูดให้ชัดก็คืออ่านได้มาก
เท่าใด บัตรที่เหลืออยู่ในมือก็จะมีครบตามจำนวนครั้งที่อ่านได้
อ่านคิดมากครั้งเท่าใด ก็จะมีบัตรเหลือว่างคว่ำอยู่มากเท่าจำนวน
ครั้งที่อ่านคิด มีสัตว์หยาบไว้ในมือลดลงดังภาพ

คนที่หนึ่งอ่านไม่ติดเลย

เด็กชั้นลือบัตร ๘ บัตร

คนที่สองอ่านติดสองครึ่ง

เด็กชั้นลือบัตร ๖ บัตร

ถามบัตร ๒ ชุดดังนี้ ผู้เล่นในบัตรคำชุดหนึ่ง ๆ ควรให้มีโอกาส
เปลี่ยนแถวเพื่อให้ผ่านคำครบทั้ง ๑๖ คำ ตามตัวอย่างการเล่น
ผู้เล่นบัตรชุดหนึ่ง หรือที่สอง ต้องได้เดินทั้งสองแถว เพื่อ
ได้ผ่านคำทั้ง ๑๖ คำ เด็กที่มีได้เดินต้องให้ได้เวียนไปด้วย โดย
ผู้เล่น อ่านและตั้งเกตุจำไว้ เมื่อจบการเล่นควรควรเก็บบัตรมา
จัดกัน เพื่อทายทีละบัตรแก่เด็กทั้งหมด หรือชดว แต่ต้อง
ให้ได้เห็นทั่วกันแล้วให้มีการหัดเขียนคำเหล่านั้น โดยแจกบัตร
ให้ดังข้อ ๆ กัน เขียนครบ ๑๖ คำ

การสอนพยัญชนะ สระ และการผสมคำอ่านเอง

การถอดตัวพยัญชนะ สระ และการผสมเป็นคำตลอดจน
การผันหรือเรียกใหม่ว่า บันใดเสียง ๕ ขัน ครูพึงเลือกกระทำ

ตามแนวความยิ่งย่อนของการสอนอ่านเขียนเบื้องต้นปัจจุบันนี้
ได้กล่าวมาแล้ว แนวที่ ๓ เราสอนพยัญชนะ สระ และการผสม
เป็นคำเมื่อเด็กเรียนคำไปได้ประมาณ ๓๐๐ คำแล้วอย่างเป็นการ
จริงจัง คือทำนองการสอนแจกลูก การผันอย่างเดิม ควบคู่ไป
กับการสอนคำหรือประโยค โดยหนักไปในทางแจกลูกและผัน
เว้นแต่ไม่แจกลูกและผันอย่างท่องจำ ก็ฝึกเป็นหมู่ๆ เท่านั้น
ถ้าครูเลือกแนวที่ ๒ ครูก็สอนคำไปประมาณ ๓๕๐ คำก่อนแล้ว
จึงถอดพยัญชนะ สระ และผสมเป็นคำตามแนวใหม่แท้ๆ ซึ่งจะ
ได้กล่าวต่อไป ควบคู่ไปกับการสอนเป็นคำและประโยคโดยสลับ
กันไปเรื่อยไป ไม่หนักไปทางผสมคำในตอนหลังเหมือนแนวที่ ๓
ส่วนแนวที่ ๓ สอนหนักไปในทางคำและประโยคมากที่สุด การ
ถอดพยัญชนะและสระ ตลอดจนการผสมคำ และการฝึกผันไ้
เพียง ๕ ขัน เราค่อยๆ แทรกเข้าไปทีละน้อย พยายามให้เด็ก
สังเกตเองมากที่สุด ในชั้นปีที่ ๒ ของการเรียนจึงจะเริ่มรุกใน
เรื่องการสอนผสมคำอ่านให้สามารถฝึกคิดอ่านได้เอง

เพื่อประโยชน์แก่ครูที่เลือกสอนตามแนวที่ ๒ และ ๓ ได้ยึด
ถือพอเป็นเค้า จะขอแนะนำวิธีถอดคำพยัญชนะ สระ และการ
ผสมคำไว้ดังนี้

เราถอดพยัญชนะ สระ และตอนผสมตัวเมื่อเด็กได้เรียนคำ

ไปจำนวนตั้งว่ามาแล้ว ทำทุกวันๆ ละ ๕-๑๐ นาที

วิธีถอดพยัญชนะ ใช้หนังสือ “ไปโรงเรียน” หน้า ๑๒ เป็นหลัก ให้เปิดหนังสือและให้เด็กมารวมกันที่หน้าชั้นเป็นวงกลม บนพื้นหน้าห้องบ้าง บนโต๊ะใกล้ๆ ครัวบ้าง ด้อมครัวเข้ามาก ในหน้ามีคำ ค.ช. และ ค.ญ. ให้อ่าน คอ.ชอ. คอ.ญอ. ยังไม่บอกว่า ค.ช. เท่ากับเด็กชาย ค.ญ. เท่ากับเด็กหญิง ถ้ามีเด็กถามอยากรู้จริงๆ จึงบอกให้โดยที่เดียวว่า หมายถึงอะไร? ถ้าไม่มีใครถามครูแนะนำให้คิดเพื่อเราให้เด็กคิดจำคือไปออกมาได้ เช่น ค. ญ. หมายถึงอะไร? ค. ช. หมายถึงอะไร?

อาจมีบางคนตอบได้ เพราะได้อ่านมาจากหน้า ๑-๑๓ แล้ว คำตอบจะเป็นดังนี้

เด็กหญิง ค. ญ. เด็กชาย ค. ช. แล้วครูให้ทายคำอื่น

ทำวิธีนี้ต่อไปเรื่อยๆ แต่ไม่ให้มาก ให้ถอดเพียงวันละ

๕-๖ ตัว ถ้าเด็กดื้อพยายามพูดซ้ำคำเดิมเริ่มต้นใหม่แล้วจึงเอากำใหม่มาพูดต่อให้เด็กคิดถอด แล้วจึงเขียนบนกระดานดำ โยงคำที่ถอดออกมามีดังนี้

๑ ๓ ๑ -

วันนั้นครูอาจุพูดเป็นคำเดียวให้ของทนายคือว่า คำนั้นๆ เป็น
 ศัพท์บัญญัติอะไร ทนายได้แต่จ้องโยนคำๆ นั้นออกไปและเขียน
 เป็นตัวๆ ให้เด็กฝึกเขียนและอ่าน จะเขียนในกระดานคำ
 กระดานชนวน กระดาษก็ได้ เขียนเข้าไปเข้ามาจนจำได้ เมื่อ
 ถอดตัวไหนออกมาแล้วควรทำบัตรศัพท์บัญญัติเป็นตัวๆ ให้เด่น
 ทนายจนจำได้ดี เมื่อเห็นว่าจำได้ดีแล้ว วันต่อๆ ไปจึงถอด
 พยัญชนะใหม่ออกมา ค่อยไปคงไม่ยากเพราะเด็กเคยทำมาหลาย
 คำแล้ว และรู้แนวที่จะถอดออกมาแล้ว ข้อที่พึงระวังก็คือ ถ้า
 พยัญชนะตัวใดยังไม่มีความหมายในคำที่เรียนเช่นตัว ข. ฉ. ก็ควรรอไว้
 ภายหลัง เมื่อรู้พยัญชนะตัวที่จำเป็นก่อนจนหมดแล้วก็ได้ ในระ
 หว่างที่ถอดศัพท์บัญญัติออกมาให้เด็กเรียนรู้ระดับกันไปบ้าง

วิธีถอดสระ เอาคำที่อ่านมาแล้วถมสระเหมือนนกมา

เขียนเรียงกัน ยกออกมาคราวละ ๒-๓ คำ ไม่ให้มากเกินไป
เขียนลงบนกระดานดำ เช่น

ด
ม
ส

หรือยกมาเพียงคำเดียวก็ได้ เช่นคำว่า “ด” ครูใช้กระดานปิด
สระเดี่ยว แล้วถามว่าพยัญชนะอะไร เด็กจะบอกว่า ด. ครูเปิด
สระให้อ่านทั้งคำ เด็กจะอ่านว่า ดั ฉะนั้นข้างบนตัว ด. คือเสียง
อึ ตัว ด. มีเสียง อึ จึงเป็นด็ ครูสรุปถามนักเรียนต่อไปเพื่อรู้
สระและการผสมคำ

“ด”	มี	“อึ”	อ่านว่า — ดั	
“ส”	มี	“อึ”	อ่านว่าอะไร ?	สั
“ช”	มี	“อึ”	อ่านว่าอะไร ?	ชั
“พ”	มี	“อึ”	อ่านว่าอะไร ?	พั

๑ ด ๑

แล้วครูจึงให้เด็กหัดเขียนสระ “อึ” หัดผสมกับพยัญชนะที่รู้แล้ว
ตั้งปากอ่าน จนแม่นยำ สระอื่นๆทำเช่นเดียวกันครั้งละเพียง
สระเดียวหรือสองสระ เมื่อได้ถอดตัวพยัญชนะและสระให้เด็ก
เรียนรู้มากพอควรแล้ว ครูอาจหาทางสอนการผสมคำตาม

มาตราสกดต่าง ๆ ต่อไป

วิธีสอนการผสมคำตามมาตราสกด สมมุติว่าครูจะ
สอนมาตรา กง ครูอาจยกเขาคำว่า “กง” มาเป็นตัวอย่าง ครู
เขียนคำว่า “กง” บนกระดานดำ เด็กทุกคนอ่านได้ว่า กง
ครูทวนไปใช้วิธีถอดพยัญชนะแล้วถามเด็ก

เด็ก = ด

ขย = ข.

ลง = อะไร ?

เด็กจะบอกได้ว่า ด. ะนั้นถ้า ด. อยู่หน้า ง. ย่อมอ่านว่า “ดง”
ตัว ง. ที่อยู่ข้างหลังทำให้เป็นเสียง “ง” นั่นเอง เมื่อเขา ด. ได้
จึงเป็น ดง ครูทวนดงเขาคำพยัญชนะอื่นได้บ้าง

ถ ง = ลง

ช ง = อะไร

ว ง = อะไร

ก ง = อะไร

เด็กจะคิดผสมอ่านได้ ครูให้หัดอ่านหัดเขียนจนชำนาญ คำเป็น
มาตรา กง ก็สอนเช่นเดียวกัน ยกคำว่า รัง มาเป็นตัวอย่าง

รัง = รัง

วัง = อะไร

ขัง = อะโร

๑ ล ๑

ไม่จำเป็นต้องสอนเรียงลำดับอย่างเดิมทั้งหมด แต่พยายามดัดให้เด็ก
หัดคิดอ่านเองให้ได้มากที่สุด พยัญชนะ ตัวนำ ตัวกล่าผสม
ครูนำมาแนะให้เด็กเห็นเป็นพิเศษเป็นคราว ๆ เช่น

เหมือน = หม = เสียง หมอ

หนาม = หน = เสียง หนอ

หรือ

ครู = กร = เสียง กรอ

กลาน = กล = เสียง กลอ

หรือ

ขำ = ขบ = เสียง ขบอ

กลำ = กล = เสียง กลอ

หรือ

สман = สม = เสียง สมอ

เหล่านครเขาไฉนเมื่อได้พยายามสอนพยัญชนะ ๕ ๕ การผสม
คำธรรมดาไปมากแล้ว จึงหัดผสมคำด้วยพยัญชนะควบเหล่าน

ต่อไปครูจะต้องพยายามสอนเสียงทั้ง ๕ ในภาษาไทย เพื่อ
เด็กจะได้รู้วิธีผสมคำอ่านหนังสืออันเกิดจากวรรณยุกต์ได้โดย

แนวการสอนบันไดเสียง ๕ ชั้น

เพื่อหลีกเลี่ยงการฉันทกของใช้คำที่ไม่มีความหมาย เมื่อได้
ให้เด็กเรียนรู้พยัญชนะ สระ และการผสมตัวบ้างแล้ว ครูจึงให้
ให้ฝึกสังเกตบันไดเสียง ๕ ชั้น โดยตั้งประโยคไว้บนกระดานดำ
ดังนี้

๑. เธอ	นอน ๑
๒. อิ่ม	ก่อน ๒
๓. ข้าว	ให้ ๓
๔. แลว	ร้อง ๔
๕. หรือ	เขา ๕

ครูให้เด็กเห็นว่าคำพูดของเรามี ๕ เสียง ไม่ว่าจะพูดคำ
ใด ๆ ย่อมจัดอยู่ในเสียงใดเสียงหนึ่งใน ๕ เสียงนี้ ในทันทีเราจะ
ถือว่า “เธอ” “นอน” เป็นเสียงที่ ๑ “อิ่ม” “ก่อน” เป็นเสียงที่ ๒
“ข้าว” “ให้” เป็นเสียงที่ ๓ “แลว” “ร้อง” เป็นเสียงที่ ๔ “หรือ”
“เขา” เป็นเสียงที่ ๕ ต่อไปนี้เรามาทายกันว่า คำใดเป็นเสียงที่
เท่าใด

แล้วครูเปิดอ่านคำในหนังสือออกมาทายต่อชั้น ถ้าเด็กยังไม่
ได้เข้าใจนักก็ช่วยนำให้ ในไม่ช้าเด็กจะจับเค้าได้และเข้าใจจับ
ระดับเสียง ดังตัวอย่างต่อไปนี้ (หน้า ๓๘ ในหนังสือไปโรงเรียน

แดด	เป็นเสียงที่	๒ =	อ้ม
ร้อน	"	๔ =	แล้ว
มาก	"	๓ =	ข้าว
เวลา	"	๑ =	เธอ
กลาง	"	๑ =	เธอ
วัน	"	๑ =	เธอ
กว่า	"	๒ =	อ้ม
เข้า	"	๔ =	แล้ว
บ่อย	"	๒ =	อ้ม
น้อย	"	๔ =	แล้ว
และ	"	๔ =	แล้ว

(หน้า ๘ ในหนังสือไปโรงเรียน)

ฉัน	เป็นเสียงที่	๕ =	หรือ
ทำ	"	๑ =	เธอ
บ้าน	"	๓ =	ข้าว
เล่น	"	๓ =	ข้าว
เรา	"	๑ =	เธอ
นั่ง	"	๓ =	ข้าว

จะเห็นได้ว่า เมื่อเทียบกับประโยคที่คงไว้บนกระดานคำแล้วจะ

บอกได้ว่าเป็นเสียงที่เท่าใด พยายามให้เด็กเล่นกับเสียงดังกล่าวน
 ๕ มากๆ หาดยคือหลายครั้งจนชำนาญดีแล้ว จึงค่อยแยกอักษร
 ๓ หมู่ เพื่อสะดวกต่อการใช้วรรณยุกต์ โดยชี้ให้เห็นว่าคำบาง
 คำถ้าหากพยัญชนะตัวตั้งต่างตัวพยัญชนะกัน เสียงก็แตกต่างกัน
 บอกสัญลักษณ์ของไม้เอก โท ตรี จัตวา ให้ทราบแล้วสอน
 โดยวิธีเทียบให้เห็นดังนี้

ดอน	ไม่มีวรรณยุกต์	เสียงที่ ๑
รอน		" ๑
ขอน		" ๕
ก่อน		เสียงที่ ๒
ก่อน	ไม้เอก	" ๓
ผ่อน		" ๒
เกา		เสียงที่ ๓
เรา		" ๔
เขา	ไม้โท	" ๓
เจียวจ้าว		" ๔
จำ		" ๕
		" ๕

ให้นักเรียนสังเกตว่า ไม้ตรีและไม้จัตวาไม่มีใครมีใช้ และส่วน
 ๕ มากมีใช้แค่เฉพาะตัวพยัญชนะตัวตั้งบางตัวในคำเท่านั้น

ต่อไปครูเทียบให้เห็นว่า ที่คำส่วนมากไม่ต้องใช้ไม้ตรี
และไม่ไม้จัตวา ก็เพราะใช้ไม้วรรณยุกต์อื่นแทนได้ หรือบางทีมี
เสียงเหมือนการใช้วรรณยุกต์เหล่านั้นในตัวเอง เช่น

ร่อน	}	ต่างวรรณยุกต์ แต่เสียงไม่ต่าง คือเป็นเสียงที่ ๔
ตุ้ ต๊ะ		
จา		
ขา		
		มีวรรณยุกต์กับไม่มี เสียงไม่ต่างคือเป็นเสียงที่ ๕

ครูก็สรุปให้เด็กเห็นว่า ที่จะเกิดเสียงต่างกันขึ้นโดยใช้ไม้
วรรณยุกต์อย่างเดียวเท่านั้น เป็นเพราะคำดังที่ผสมในคำต่าง กัน
นั่นเอง

ก่อน	เสียงที่ ๒
ร่อน	,, ๓
พ่อน	,, ๒

ถ้าเราแยกตัวพยัญชนะที่แตกต่างกันออกมาเสียได้ การ
ใช้ไม้วรรณยุกต์ ก็จะเกิดเสียงตรง ตาม จำพวก ของตัว พยัญชนะ
ซึ่งเราเรียกว่าอักษรกลาง อักษรต่ำ อักษรสูง ตามเสียงของ
มันเราจะแยกได้ ๒ วิธี โดยเทียบเคียงเข้าหาคำต่าง ๆ ได้ดังนี้

พยัญชนะที่เป็นอักษรสูง เสียงของพยัญชนะนั้นจะเป็นเสียง
๕ ที่เรียกว่าอักษรสูงนั้น แยกง่าย คือ

ข. จ. ฉ. ช. ฎ. ฏ. ถ. ผ. ฝ. ศ. ษ. ส. ห.

อักษรสูงบางตัวที่เด็กยังไม่ได้เรียนรู้ก็ไม่น่าเป็นต้องเป็นห่วง แต่ถองเอาคำที่มีพยัญชนะตัวตั้งมาเรียงลำดับและเรียงวรรณยุกต์จะเห็นว่า อักษรสูงมี ๓ เสียงโดยใช้ไม้วรรณยุกต์อย่างไร

ขา	(ปรกติ)	เสียงที่ ๕
ผ่า	(ไม้เอก)	„ ๒
ฝ่า	(ไม้โท)	„ ๓

สรุปได้ว่า ถ้าพยัญชนะตัวตั้งในคำเป็นอักษรจำพวก

เสียงสูง จะผันเสียงได้เพียง ๓ โดยใช้แต่เพียงไม้ เอก โท และเสียงปรกติจะเป็นเสียง ๕ เสียงไม้เอกจะเป็นเสียงที่ ๒ เสียงไม้โทจะเป็นเสียง ๓ เสมอ

จำเป็นกฎไว้ได้ว่า อักษรสูง ๕.๒.๓. เมื่อได้วางกฎเช่นนี้ถองเอาคำในหนังสือ ซึ่งมีพยัญชนะตัวตั้ง เป็นอักษรสูง มาพิสูจน์กันเช่น (หน้า ๖๔ ในหนังสือไปโรงเรียน)

สอน	ปรกติ	เสียงที่ ๕
สง	ไม้เอก	„ ๒
ฝู	ไม้โท	„ ๓

หรือจะจำกันง่าย ๆ ว่า ถ้าพยัญชนะตัวตั้งในคำเป็นพยัญชนะเสียงสูง ไม้เอกเสียง ๒ ไม้โทเสียง ๓ คือไปครู

กัณหาแยกอักษร กกลาง และคำ ครูเขียนคำที่เด็กอ่านได้แล้ว
ที่เป็นสระเสียงสั้น คือ

กะ

จะ

แล้วขอให้เห็นว่า ผสมสระอย่างเดียวกันแต่เสียงอ่านไม่
เหมือนกัน เพราะพวกอักษรคำผสมสระเสียงสั้น จะเกิดเป็น
เสียง ๔ แต่ถ้าพวกอักษรกลางจะเป็นเสียง ๒ เพราะฉะนั้น

อักษรต่ำ

อักษรกลาง

ก.

จ.

แยกเช่นนี้เท่าที่จะยกมาแยกได้ เช่น ปิ ชี เอะ อะ เอะ
เอะ จะเห็นได้ว่า บ. อ. เป็นพวกอักษรกลาง ข. ฉ. ท.
เป็นพวกอักษรต่ำตามกฎ

อนึ่ง นอกจากแยกตัวอักษรกลางและต่ำโดยเทียบคำที่
เป็นสระเสียงสั้นดังวานแล้ว ยังมีวิธีเทียบแยกอีกอย่างหนึ่ง คือ
เทียบคำที่มีวรรณยุกต์เหมือนกัน

เก๋

เล่า

เก้

เท้

ครูให้เห็นว่า อักษรต่ำกับอักษรกลางต่างกันตรงที่ว่าถ้า

เป็นอักษรคำ ไม่เอกบังคับจะเป็นเสียงที่ ๓ ไม่โทบังคับจะเป็น
เสียงที่ ๔ ในทำนองเดียวกันอักษรกลางจะเป็นเสียง ๒, ๓. ตาม
ลำดับ แล้วจึงเอามาเทียบกันเช่นนี้ จนหมดศัพทพยัญชนะที่เด็ก
เรียนรู้

ต่อไปจึงวางกฎสำหรับคำที่มีพยัญชนะตัวตั้ง เป็นอักษรคำ
ว่า ถ้าโดยใช้ไม่เอก โท บังคับ จะผันไปได้เพียง ๓ เสียง
เท่านั้น คือ

เรา	เสียงที่ ๑
เข้า	๓
ร้าน	๔

ถือเป็นกฎได้ว่า ถ้าพยัญชนะตัวตั้งในคำเป็นพยัญชนะ
เสียงคำ ไม่เอกเสียง ๓ ไม่โทเสียง ๔

จำเป็นกฎไว้ได้ว่า อักษรคำ ๑. ๓. ๔.

คราวนี้ ครูก็จะมาถึงการนำเด็กเข้าสู่กฎของการผันอักษร
กลาง ครูเอาคำที่เด็กอ่านได้แล้วมาเรียงกันให้เห็นบนกระดานคำ
ตามรูปของการผันดังนี้

ดู	ไม่มีวรรณยุกต์	เสียง ๑
แต่	ไม่เอก	๒

ต้อง	ไม้โท	เสียง	๓
โตะ	ไม้ตรี	"	๔
ตัว	ไม้จัตวา	"	๕

ตามนัยนี้จะเห็นว่า อักษรกลางนั้นอ่านไม่ได้ ๕ เสียง
และจำเป็นกฎได้ง่ายว่า อักษรกลาง ๑. ๒. ๓. ๔. ๕.

ซึ่งให้เห็นว่า การผันเท่าที่กล่าวมานี้ เป็นกฎของการใช้
ไม่วรรณยุกต์เท่านั้น โดยปรกติอักษรเสียงอื่นที่ต่อลงมาเป็นคำ
จำเป็นก็อาจใช้วิธีควบหรือกลาหรือลงต้นอักษร อันเป็นพยัญชนะ
ตัวตั้งในคำเข้าด้วยกัน อาจมีอักษรกลางกับคำ หรือตั้งกับคำ
เช่น

นอน		เสียง	๑
อย่าง	อบ	"	๒
นั่ง		"	๓
ตา		"	๔
เสมอ	สม	"	๕

เมื่อครูได้พยายามหัดให้เด็ก รู้จักอ่านเองด้วยวิธีลงต้นคำ
มากเข้าๆ แล้ว เด็กก็จะเกิดความคิดรู้หลักของการลงต้น และ
ลงต้นคำอ่านเองได้มากขึ้นเรื่อย การเรียนเป็นคำเป็นประโยค

ก็จะลดน้อยลงเรื่อย ๆ จนกระทั่งไม่ต้องเรียนเป็นคำเป็นประโยค เพราะพอเด็กเห็นคำก็คิดอ่านได้ทั่วไป ส่วนคำพิเศษที่มีตัวสะกด การันต์ ครูก็ค่อยสอนเพิ่มเติม ถ้าท่านค้นดูในหนังสือชุดแบบเรียนชั้นประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ จะเห็นว่าคำที่มีไม้ตรี และไม้จัตวาบังคับ มีน้อยคำที่สุด จนเกือบจะหาแทบไม่พบเลย เพราะฉะนั้นการที่มาสอนมัน สอนแจกดูมากมาย จึงเป็นการเสียพลังงานของเด็กไปมากกว่า ที่จะอ่านเป็นเรื่องมีสาระ วิธีใหม่จึงใช้สอนเป็นคำ ๆ และสอนการคิดผสมคำอ่าน โดยเปรียบเทียบกับคำที่อ่านได้แล้วมาเป็นกฎแจ้ไรคำใหม่ต่อไป

การใช้หนังสือสอนในชั้นอย่างเข้าระบบ

ตามที่ได้นำมาแล้วแล้วว่า การให้เด็กคุ้นกับคำหรือเล่นกับคำ ด้วยการอ่านและเขียนจากแผนภูมิหรือบัตรคำโดยวิธีการเล่นต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วนั้น ขอได้โปรดเข้าใจว่าเรามีได้มุ่งหมายที่จะต้องใช้ให้เด็กคุ้นกับคำด้วยวิธีการเล่นจนคล่อง-เพราะถ้าทำเช่นนั้นย่อมจะเป็นการพื้นเพเกินไป และทั้งวิธีการสอนการเขียนก็ควรจะเปลี่ยนไปตามความเป็นอยู่ของเด็กที่ได้คุ้นกับสภาพของโรงเรียน และชีวิตในโรงเรียนมามากแล้วนั้นด้วย เพราะ

ฉันทวิธีการเล่นกับบัตรคำต่าง ๆ เหล่านี้ ครูควรดัดการเดินให้
น้อยลง และใช้วิธีให้เด็กเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนของครูในชั้นอย่าง
เขาระเบียบมากขึ้นโดยลำดับ การทำของค่อย ๆ ลดวิธีการเดิน
ก็เพื่อมิให้เด็กรู้สึกตัวว่า กำลังหันเข้าหาการเรียนอย่างมีระเบียบ
และจำเป็นของดัดการเดินให้น้อย ๆ เพราะการเรียนในชั้นต่อไป
ไป เด็กจะต้องใช้ความเคร่งเครียดในการเรียนอยู่บ้าง

การสอนให้อ่าน และเขียนเป็นคำเป็นประโยคอย่างเข้
ระเบียบ ครูอาจใช้วิธีดังต่อไปนี้ คือ

๑. ครูยังคงแบ่งคำที่จะให้เด็กคุ้นเคยเป็นตอน ๆ ดังที่ได้
แนะนำมาแล้ว เว้นแต่ครูอาจพยายามให้เด็กจดจำคำใหม่กับ
หน้าต่อไปคราวละประมาณ ๓-๕ คำ หรือคำใหม่ในหน้าใหม่
คราวละหน้าตามแต่จะเป็นไปได้ โดยอ่านและเขียนคำนั้น ๆ ได้

๒. วิธีสอนตามข้อ ๑ นั้น ครูควรดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้

ก. สอบถามเพื่อเราให้เด็ก เกิดความ สนใจ ถึงเรื่อง ที่ได้
อ่านมาแล้ว และครูแจ้งให้ทราบถึงเรื่องหรือข้อความคืบหน้า
ที่เด็กควรจะอ่านทราบเองต่อไป

ข. ตอบส่วนคำที่เด็กเรียนมาแล้วในหน้าหรือข้อความตอน
ที่จะสอนใหม่เพื่อแน่ใจว่าเด็กอ่านคำเก่าได้อย่างหนึ่ง และเพื่อ

หาว่าคำใดเป็นคำใหม่ของข้อความในหน้านั้นหรือตอนนั้น

ก. ให้เด็กช่วยกันเดาคำใหม่แต่ละคำว่า อ่านอย่างไร โดยครูใช้คำถามแนะเข้าช่วย เช่นถามคิดว่า ขึ้น เป็นคำใหม่ในหน้า ๒๔ ของหนังสือไปโรงเรียน และเด็กอ่านคำในบรรทัดแรกที่ว่า บัญญา ขึ้น อ่านหนังสือในห้องเรียนได้ทุกคำ เว้นแต่คำว่า ขึ้น ครูอาจชักใช้ไฉไลเคียงแนะทางให้เด็กเดาจากภาพที่เห็น บัญญาขึ้นอ่าน และเดาว่าขึ้นได้ว่า ขึ้น ได้ ถ้าเด็กเดาไม่ได้หรือไม่ถึงประกอบช่วยเหลือ ครูควรบอกให้เสียทีเดียว เมื่อบอกให้รู้คำใดอ่านว่าอย่างไรแล้วครูเขียนลงบนกระดานคำ และให้เด็กค้นหาในหนังสือหน้านั้น ๆ ว่า มีคำว่า ขึ้น อยู่ตรงไหนบ้าง รวมกันกี่แห่ง หรือกี่คำ ครูให้เด็กขีดเขียนคำ ขึ้น บนกระดานคำ และในกระดานหรือกระดานชนวนของตน ทำเช่นจนครบตามจำนวนคำที่จะให้เด็กเรียนในระยะเวลาหนึ่ง ๆ แล้วจึงทำการทบทวน ถ้ามีบัตรกวีบัตรทบทวน บางทีการทบทวนอาจทบทวนตามความหมายบ้างก็ได้ เช่นครูให้เด็กทำตามความหมายของคำ ครูบอกว่าครูจะตั้งด้วยการเขียนคำตั้งบนกระดานคำ พอครูเขียนเสร็จให้เด็กในชั้นทำตามทันที ครูเขียนคำว่า ขึ้น เด็กต้องขึ้น ครูเขียนคำว่า นิ่ง เด็กต้องนิ่ง แล้วครูก็เขียนให้เด็กทำตามความหมายของคำที่เขียน

ง. เมื่อเด็ก ชิมกับ คำใหม่ ด้วย วิธีการสอน ของครู ดีแล้ว ครูให้เด็กอ่านจากหนังสือคนละประโยค และคนอื่นคอยดูว่าผิด หรือถูก บางคนให้อ่านตลอดทั้งหน้าหรือตอนที่เรียนในระยะเวลาสั้น และควรให้อ่านพร้อมกันเบา ๆ บ้าง

จ. ต่อมาครูให้ปิดหนังสือและให้เด็กไป เขียนคำใหม่ บน กระดานดำตามที่ครูบอก ถ้าเด็กคนใดเขียนยังไม่ถูกให้ขึ้นช่วย เขียนเสียให้ถูก ไม่ควรให้ครูทุกคนก็ได้ เช่น เว้น ๒ คน คนที่ ๑ คนที่ ๔ คนที่ ๗ ฯลฯ

ฉ. ต่อมาครูอาจให้เขียนตามบอกทั้งคำเก่าและใหม่ หรือ เฉพาะคำใหม่

ช. ถ้าครูเห็นเด็กพวกใดยังอ่อนอยู่ หรือขาดการเรียน ครูต้องช่วยเป็นพิเศษ ในตอนที่ขาดไปนั้นหรือยังอ่อนอยู่นั้น ในการนี้อาจแบ่งแยกเป็นหมู่ต่างหากก็ได้ การแบ่งเด็กเป็นหมู่ เช่นนี้ ควรให้เด็กแต่ละหมู่เรียนด้วยวิธีต่างกัน เพื่อจะได้ไม่ถ่วง เวลาซึ่งกันและกัน

ซ. การช่วยเหลือเด็กเป็นรายตัว ในกรณีที่เด็กอ่อนมาก ครูก็ควรมองหาเวลาช่วยไม่ทอดทิ้ง

๓. ครูก็ต้องสอนสองชั้น ควรทำตารางสอนให้รัดกุม

วิชาความรู้ศึกษา

ชนหนึ่งให้ทำงานหรือกิจกรรมไปโดยลำพัง อีกชนหนึ่งครูเขาคดกวดทำการสอนดัดกันไป เวลาปล่อยให้หยุดพักและปล่อยให้กลับบ้านควรให้ระยะห่างกันสัก ๕ หรือ ๑๐ นาที เพื่อดึงงานให้ชนที่ของการให้ทำงานตามลำพัง กระทำในเวลาที่มาเข้าเรียน ตอนเช้าหรือเข้าเรียนตอนบ่ายได้ทันที ถ้าครูสอนต้องชน อย่าแบ่งหมู่เด็กในชนหนึ่งมากกว่าต้องหมู่

๓. การเรียนเป็นคำหรือประโยคคน ควรถือหลักว่าอ่านและเขียนต้องควบคู่กันไปเสมอ อย่ารีบร้อนให้เด็กอ่านมากแต่เขียนน้อย เด็กจะฟังเมื่อและจำพราไป ต้องให้เขียนมาก อย่างไรก็ตามเด็กบางคนอาจจะมีคามสนใจเป็นพิเศษ อยากอ่านอยากรู้หากมาตามคำบางคำที่อ่านไม่ได้ ครูก็บอกให้บ้างตามควรแก่กรณีเพื่อมิให้เสียใจ

ได้กล่าวมาแล้วว่า การเรียนเป็นคำและเป็นประโยคก็เพื่อเป็นแนวทางที่จะสอนการผสมคำอ่านเอง เพราะฉะนั้นในระหว่างเวลาที่สอนคำได้มากแล้ว ครูควรเปรียบเทียบคำต่าง ๆ ที่มีตัวพยัญชนะเหมือนกัน สระเหมือนกัน วรรณยุกต์เหมือนกัน ให้เด็กได้ทราบเป็นเดา ๆ ไป เรื่อย ๆ เพื่อให้ใกล้ชิดกับการที่จะเรียนการผสมคำอ่านเองได้มากขึ้น ๆ ไปด้วย.

๑ 63

พิมพ์ที่

กระทรวงการพิมพ์

๓๔๖ ถนนมหาไชย พระนคร โทร. ๒๔๗๕๐

จ. จิตรสันต์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๔/๔/๕๕
